

PODRĘCZNIK WNIOSKODAWCY

JAK APLIKOWAĆ O ŚRODKI

PROGRAM

ŚRODOWISKO, ENERGIA I ZMIANY KLIMATU

OBSZAR PROGRAMOWY:

ENERGIA ODNAWIALNA, EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA,
BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE

NABÓR:

„BUDOWA INSTALACJI DO PRODUKCJI PALIWA Z BIOMASY ROLNEJ I LEŚNEJ W POSTACI PELLETU”

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
2014 – 2021

Spis treści

1. Wstęp	4
1.1. Wprowadzenie.....	4
1.2. Słownik podstawowych pojęć.....	4
2. Informacje ogólne o Programie	6
2.1. Cele Programu	6
2.2. System instytucjonalny i Partnerzy w Programie	6
2.3. Ramy Prawne i Dokumenty Programowe	8
2.4. Budowa instalacji do produkcji paliwa z biomasy rolnej i leśnej w postaci pelletu	8
3. Wnioskodawcy	11
4. Finansowanie	12
4.1. Okres kwalifikowalności wydatków w projektach	12
4.2. Wartość projektu	12
4.3 Dofinansowanie	12
4.4 Instrumenty finansowe – pożyczka na współfinansowanie ze środków NFOŚiGW	12
4.5 Wkład własny	14
4.6 VAT jako koszt wnioskodawcy	14
5. Budżet projektu	14
5.1. Koszty kwalifikowalne.....	14
5.1.1. Koszty bezpośrednie.....	17
5.1.2. Koszty pośrednie	17
5.1.3. Koszty zarządzania	18
5.2. Koszty niekwalifikowalne.....	18
6. Wskaźniki	19
7. Projekty partnerskie	20
7.1 Projekty partnerskie z podmiotami polskimi	21
7.2 Projekty partnerskie z podmiotem z Państw-Darczyńców	22
8. Pomoc publiczna	22
9. Zamówienia publiczne	24
10. Analiza ryzyka	25

11. Nabór koncepcji projektowych i wniosków o dofinansowanie	26
11.1. Koncepcja projektowa a wniosek o dofinansowanie projektu	26
11.1.1. Złożenie koncepcji projektowej oraz wniosku o dofinansowanie projektu	26
11.1.2. Generator Wniosków o Dofinansowanie – GWD	27
11.1.3. Załączniki do koncepcji projektowej/ wniosku o dofinansowanie	27
11.2. Podpisanie koncepcji projektowej oraz wniosku o dofinansowanie	31
11.2.1. Podpisywanie koncepcji projektowej/wniosku	31
11.2.2. Przekazywanie koncepcji projektowej/ wniosku za pośrednictwem systemu ePUAP	32
12. Zasady oceny i wyboru koncepcji projektowych oraz wniosków	32
12.1. Ocena formalna	33
12.1.1. Warunki oceny formalnej	33
12.2. Ocena merytoryczna	35
12.2.1. Kryteria oceny merytorycznej I stopnia	36
12.2.2. Kryteria oceny merytorycznej II stopnia	39
12.2.3. Kryteria oceny merytorycznej III stopnia	40
12.3. Wybór projektów do dofinansowania	43
12.4. Lista rezerwowa	44
13. Umowa w sprawie projektu	44
14. System płatności	45
15. Informacja i promocja	46
16. Trwałość projektu	47
17. Kontakt	47

1. Wstęp

1.1. Wprowadzenie

Niniejsza publikacja - PODRĘCZNIK WNIOSKODAWCY JAK APLIKOWAĆ O ŚRODKI, została stworzona na potrzeby potencjalnych wnioskodawców w celu przybliżenia informacji o Programie *Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu* oraz pomocy w przygotowaniu dokumentacji aplikacyjnej projektu.

1.2. Słownik podstawowych pojęć

Beneficjent	Podmiot prawa (kwalifikowalne typy wnioskodawców w ramach poszczególnych konkursów zostały wskazane w ogłoszeniach o naborach oraz w dalszej części niniejszego Podręcznika), który uzyskał pozytywną decyzję w sprawie dofinansowania projektu w ramach Programu i na którym spoczywa odpowiedzialność za zainicjowanie, przygotowanie i wdrożenie projektu. W przypadku niniejszego Programu Beneficjentem <u>nie może być</u> osoba fizyczna.
Biuro Mechanizmów Finansowych (BMF)	Biuro zarządzające Mechanizmem Finansowym EOG na lata 2014-2021. BMF, pod względem administracyjnym mieści się w strukturze Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, jest odpowiedzialne za bieżące wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 i pełni funkcję punktu kontaktowego dla funduszy EOG i norweskich.
Dofinansowanie projektu	Dofinansowanie przyznane Beneficjentowi przez Operatora Programu na wdrażanie projektu.
Instytucja Audytu (IA)	Krajowy podmiot publiczny funkcjonalnie niezależny od Krajowego Punktu Kontaktowego, Instytucji Certyfikującej i Operatora Programu, wyznaczony przez Państwo-Beneficjenta do celów weryfikacji skutecznego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli. W Polsce funkcję IA pełni Szef Krajowej Administracji Skarbowej, który swoje zadania wykonuje za pośrednictwem Departamentu Audytu Środków Publicznych w Ministerstwie Finansów i 16 Izb Administracji Skarbowej (zadania określone w art. 5.5 Regulacji).
Instytucja Certyfikująca (IC)	Krajowy podmiot publiczny funkcjonalnie niezależny od Instytucji Audytu i Operatora Programu, wyznaczony przez Państwo-Beneficjenta do celów poświadczania informacji finansowych. Rolę IC dla Programu pełni Departament Programów Pomocowych w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej (zadania określone w art. 5.4 Regulacji).
Instytucja ds. Nieprawidłowości (IN)	Instytucja ta jest odpowiedzialna za przygotowywanie i przedkładanie raportów o nieprawidłowościach. Rolę IN pełni Departament Certyfikacji i Desygnacji Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (zadania określone w art. 12.3 Regulacji).
Komitet Współpracy	W skład Komitetu Współpracy wchodzi przedstawiciele Operatora i Partnerów programu z Państw-Darczyńców. Komitet Współpracy ustanawiany jest bezzwłocznie po wyznaczeniu Operatora Programu i doradza w kwestii przygotowania oraz wdrażania programu. Komitetowi Współpracy przewodniczy przedstawiciel Operatora Programu.
Komitet ds. Wyboru projektów	Operator Programu ustanawia Komitet ds. Wyboru Projektów, który rekomenduje projekty do finansowania w ramach Programu. W skład Komitetu ds. Wyboru Projektów z prawem głosu wchodzi przynajmniej trzy osoby wskazane przez Operatora Programu. Przedstawiciele Operatora pełnią funkcję Przewodniczącego oraz Sekretarza Komitetu bez prawa głosu. Przedstawiciele Partnerów Programu z Państw Darczyńców są członkami

	Komitetu bez prawa głosu. Do udziału w posiedzeniach Komitetu ds. Wyboru Projektów w charakterze obserwatorów zapraszani są przedstawiciele BMF, Ambasady Norwegii i Krajowego Punktu Kontaktowego.
Zespół ds. Oceny	Minister Klimatu i Środowiska powołuje Zespół, który dokonuje oceny merytorycznej I stopnia.
Krajowy Punkt Kontaktowy (KPK)	Krajowy podmiot publiczny wyznaczony przez Państwo-Beneficjenta, jako jednostka odpowiedzialna za osiąganie celów wytyczonych w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 oraz realizację Memorandum of Understanding. W Polsce rolę KPK pełni Departament Programów Pomocowych w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej (zadania określone w art. 5.3 Regulacji).
MF EOG 2014-2021	Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021.
Operator Programu (OP)	Instytucja odpowiedzialna za wdrażanie i zarządzanie Programem, przyznająca dofinansowanie Wnioskodawcom na realizację projektów. W ramach Programu <i>Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu</i> funkcję Operatora pełni Ministerstwo Klimatu i Środowiska przy pomocy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zadania określone w art. 5.6 Regulacji).
Państwa – Darczyńcy	Królestwo Norwegii, Republika Islandii, Księstwo Liechtensteinu.
Partner Programu	Podmiot publiczny lub prywatny, komercyjny lub niekomercyjny, jak również organizacje pozarządowe, aktywnie uczestniczący we wdrażaniu programu i skutecznie się do niego przyczyniający. Dla niniejszego Programu to podmioty z Państw-Darczyńców wskazane w Memorandum of Understanding jako Partnerzy do danego obszaru programowego w Polsce. Partnerzy Programu są zapraszani do doradzania w zakresie przygotowania i wdrażania Programu. Partnerami Programu <i>Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu</i> są: Norweska Agencja Środowiska (NEA), Norweska Dyrekcja ds. Zasobów Wodnych i Energii (NVE), Krajowa Agencja ds. Energii Islandii (OS).
Partner projektu	Każdy podmiot publiczny lub prywatny, komercyjny lub niekomercyjny, jak również organizacje pozarządowe, ustanowiony jako podmiot prawa w Państwach-Darczyńcach, Państwach-Beneficjentach lub w państwie spoza EOG, które ma wspólną granicę z danym Państwem-Beneficjentem, lub każda organizacja międzynarodowa, jej organ lub agencje, aktywnie zaangażowane i przyczyniające się do wdrażania Programu. W przypadku niniejszego Programu partnerem <u>nie może być</u> osoba fizyczna. Nawiązanie partnerstwa potwierdza umowa partnerska, list intencyjny bądź inny dokument potwierdzający współpracę.
Podręcznik	Podręcznik Wnioskodawcy, zawierający zbiór zasad, podstawowych pojęć i wytycznych oraz dobrych praktyk dla wnioskodawców.
Projekt	Spójna całość powiązanych ze sobą działań zmierzających do osiągnięcia zaplanowanego celu w ramach określonego budżetu, posiadająca zaplanowane z góry początek i koniec. Zakres i ramy projektu muszą być zgodne z ogłoszeniami o naborach wniosków.
Regulacje	Regulacje w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021.
Wnioskodawca	Podmiot ubiegający się o dofinansowanie w ramach Programu (po otrzymaniu dofinansowania występujący jako Beneficjent). Katalog podmiotów, które mogą ubiegać się o dofinansowanie w ramach niniejszego Programu, został wskazany w ogłoszeniach

	o naborach.
Wniosek/ konceptja projektowa	Formularz wniosku/ koncepcji projektowej o dofinansowanie dla projektu w naborze „Budowa instalacji do produkcji paliwa z biomasy rolnej i leśnej w postaci pelletu” w ramach Programu Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu wraz z załącznikami, składany przez Wnioskodawcę w celu uzyskania dofinansowania w ramach Programu.

2. Informacje ogólne o Programie

Program *Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu* powstał na mocy Memorandum of Understanding (MoU) – międzyrządowej umowy, dotyczącej wdrażania Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) na lata 2014–2021, zawartej pomiędzy Islandią, Księstwem Liechtensteinu i Królestwem Norwegii a Rzeczpospolitą Polską. Mechanizm Finansowy EOG i Norweski Mechanizm Finansowy (czyli tzw. Fundusze norweskie i EOG) są formą bezwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Islandię, Norwegię i Liechtenstein nowym członkom Unii Europejskiej (UE) – kilkunastu państwom Europy Środkowej i Południowej oraz krajom bałtyckim. Fundusze te są związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej oraz z jednoczesnym wejściem naszego kraju do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, który tworzą państwa UE oraz Islandia, Liechtenstein i Norwegia. W zamian za udzielaną pomoc finansową, Państwa-Darczyńcy korzystają z dostępu do rynku wewnętrznego UE, mimo że nie są jej członkami.

2.1. Cele Programu

Fundusze norweskie i EOG realizują dwa główne cele:

- przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG oraz
- wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy Państwami-Darczyńcami a Państwem Beneficjentem.

Celem Programu *Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu* jest łagodzenie zmian klimatycznych i zmniejszenie wrażliwości na zmiany klimatu. Cel Programu będzie realizowany poprzez 3 obszary programowe:

- Środowisko naturalne i ekosystemy,
- łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków,
- Energia odnawialna, efektywność energetyczna, bezpieczeństwo energetyczne.

Wsparcie w ramach Programu ukierunkowane jest przede wszystkim na działania związane z poprawą jakości powietrza (w tym rozwijanie lokalnych systemów ciepłowniczych oraz kogeneracji), termomodernizacją szkół, zwiększeniem produkcji energii ze źródeł odnawialnych, w tym energii geotermalnej oraz energii z małych elektrowni wodnych, a także z przeciwdziałaniem zmianom klimatu czy poprawą stanu środowiska naturalnego i ochroną przyrody (w tym przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu inwazyjnych gatunków obcych).

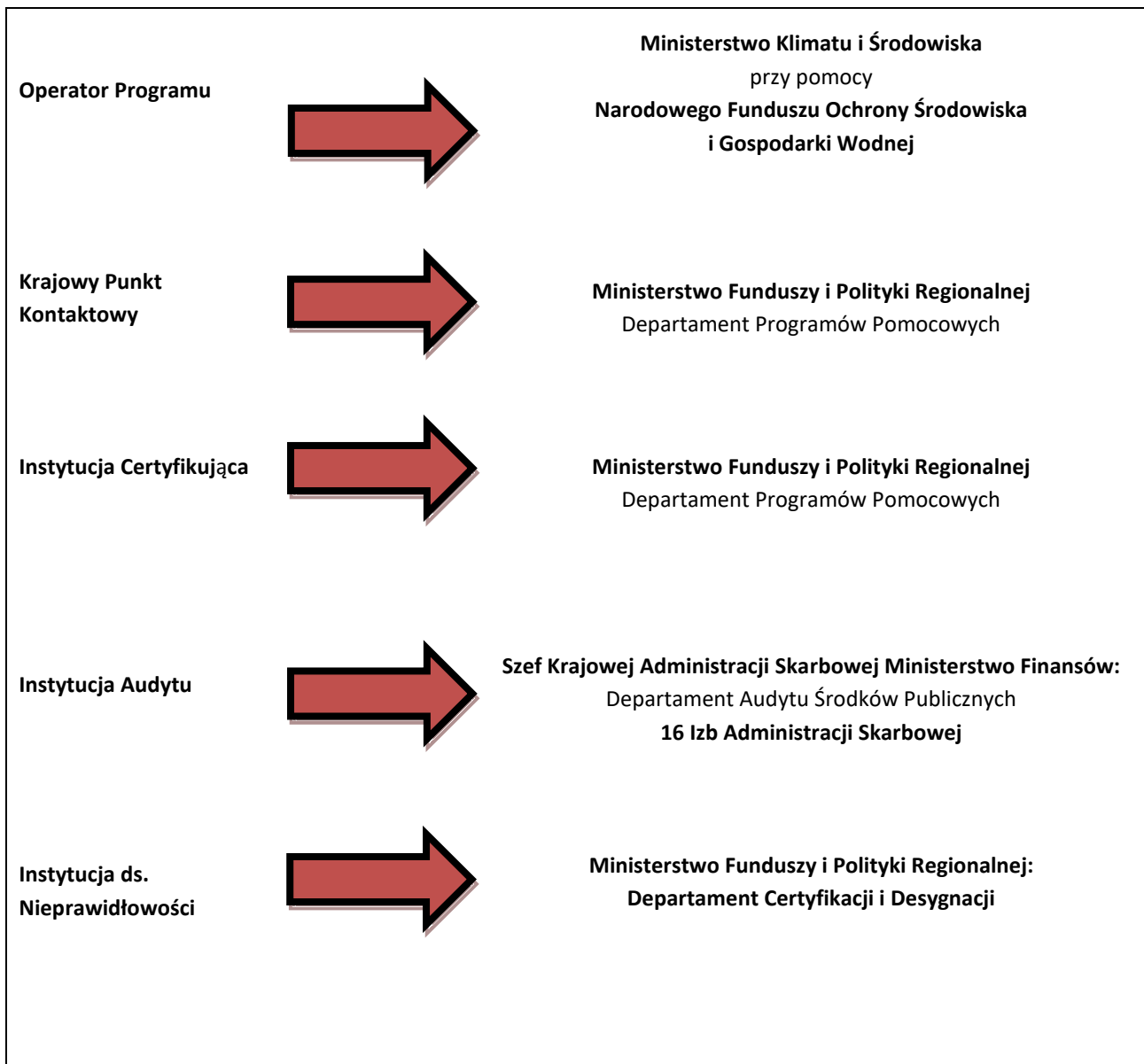
Fundusze zostaną przeznaczone również na wsparcie pilotażowych przedsięwzięć z zakresu gospodarki w obiegu zamkniętym i energetycznego wykorzystania biomasy.

2.2. System instytucjonalny i Partnerzy w Programie

W systemie zarządzania i wdrażania Programu *Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu* uczestniczą następujące instytucje:

- Operator Programu
- Krajowy Punkt Kontaktowy
- Instytucja Certyfikująca

- Instytucja Audytu
- Instytucja ds. Nieprawidłowości

Partnerzy Programu z Państw-Darczyńców

- **Norweska Agencja Środowiska (NEA)**
Agencja podlegająca Norweskiemu Ministerstwu Klimatu i Środowiska odgrywa kluczową rolę w zarządzaniu przyrodą i kontrolą zanieczyszczeń, a także w łagodzeniu zmian klimatu i przystosowaniu się do nich. Zadaniem agencji jest monitorowanie stanu środowiska, przekazywanie informacji związanych ze środowiskiem, nadzorowanie i kierowanie władzami regionalnymi i gminnymi, współpraca z władzami odpowiednich sektorów w tym doradztwo eksperckie.
- **Norweska Dyrekcja ds. Zasobów Wodnych i Energii (NVE)**
Dyrekcja podlegająca Norweskiemu Ministerstwu Ropy Naftowej i Energii, której zadaniem jest zapewnienie zintegrowanego i przyjaznego dla środowiska zarządzania zasobami wodnymi kraju, promowanie efektywnych rynków energii i opłacalnych systemów energetycznych oraz działanie na rzecz osiągnięcia bardziej efektywnego zużycia energii.

- **Krajowa Agencja ds. Energii Islandii (OS)**

Agencja rządowa podlegająca islandzkiemu Ministerstwu Przemysłu, Energii i Turystyki. Jej głównym zadaniem jest doradzanie rządowi Islandii w kwestiach związanych z energią i pokrewnymi tematami, promowanie i zlecanie badań energetycznych oraz zarządzanie rozwojem i eksploatacją zasobów energetycznych. Instytucja odegrała kluczową rolę we wdrażaniu polityki rządu w zakresie poszukiwania i rozwoju zasobów geotermalnych, a także w doradzaniu społecznościom, firmom, osobom fizycznym i zagranicznym rządów w ich wykorzystaniu. W ciągu ostatnich dziesięcioleci stymulowała i wzmacniała międzynarodową współpracę w zakresie wykorzystania energii geotermalnej poprzez wymianę informacji i doświadczeń na całym świecie.

2.3. Ramy Prawne i Dokumenty Programowe

- Umowa w sprawie Programu „Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu” z dnia 7.02.2020 r.;
- Memorandum of Understanding w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 z dnia 20.12.2017 r.;
- Regulacje w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021;
- Wytyczne dotyczące informacji i promocji: Komunikacja i identyfikacja wizualna fundusze EOG i fundusze norweskie 2014-2021;
- Wytyczne ws. procedury wyboru projektów konkursowych w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021;
- Wytyczne w zakresie udzielania zamówień w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021;
- Inne wytyczne przyjęte przez Komitet Mechanizmów Finansowych lub Krajowy Punkt Kontaktowy regulujące wykonywanie zadań związanych z wdrażaniem Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021, opublikowane na stronie <https://www.eog.gov.pl/>.

2.4. Budowa instalacji do produkcji paliwa z biomasy rolnej i leśnej w postaci pelletu

Program Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu obejmuje trzy obszary programowe - patrz pkt. 2.1. Cele programu.

Niniejszy podręcznik przybliży zasady naboru/ działania pilotażowego: Budowa instalacji do produkcji paliwa biomasy rolnej i leśnej w postaci pelletu”, realizowanego w ramach obszaru programowego: Energia odnawialna, efektywność energetyczna, bezpieczeństwo energetyczne.

Celem głównym naboru, którego dotyczy dofinansowanie projektów w ramach obszaru programowego Energia odnawialna, efektywność energetyczna, bezpieczeństwo energetyczne, jest poprawa bezpieczeństwa energetycznego i zmniejszenie ubóstwa energetycznego w gminach poprzez wykorzystanie lokalnej biomasy do produkcji paliwa przeznaczonego dla ubogich energetycznie gospodarstw domowych oraz zastąpienie paliwa węglowego paliwem w postaci pelletu, pochodzącego z biomasy rolnej i leśnej w indywidualnych źródłach spalania.

Priorytetowo zostaną potraktowane projekty pilotażowe i innowacyjne, wdrażane na terenie gmin o wysokim wskaźniku ubóstwa energetycznego oraz dysponujących wysokim lokalnym potencjałem surowca energetycznego w postaci biomasy rolnej i leśnej, umożliwiającym stałe zaopatrzenie w paliwo.

Realizacja projektów przyczyni się do jak największego ograniczenia emisji CO₂ przy jednoczesnym osiągnięciu jak najwyższego wskaźnika efektywności energetycznej i efektywności kosztowej.

WAŻNE:

Warunkiem dofinansowania projektu jest:

- **wymiana indywidualnych źródeł ciepła u mieszkańców będących odbiorcami paliwa w postaci pelletu na źródła dostosowane do jego spalania, posiadające certyfikat, co najmniej 5 klasy emisyjności – działanie realizowane poza projektem;**
- **całość lub minimum 50% (w zależności od wybranego wariantu) wyprodukowanego paliwa w postaci pelletu zostanie przekazane ubogim energetycznie gospodarstwom domowym.**

W ramach naboru wnioskodawca musi wskazać, czy wyprodukowany w fazie eksploatacyjnej pellet planuje się w całości przekazać gospodarstwom ubogim energetycznie, czy w części zostanie również wykorzystany w ramach działalności gospodarczej. W związku z tym można wyróżnić dwa warianty, spośród których wnioskodawca dokona wyboru podczas uzupełniania koncepcji projektowej w GWD, które skutkują różną dopuszczalną wielkością dofinansowania i obowiązkami po zakończeniu realizacji projektu:

- **wariant 1** – gdy całość wyprodukowanego paliwa w postaci pelletu planuje się nieodpłatnie przekazać ubogim energetycznie gospodarstwom domowym.

W tym wariantcie dopuszcza się, by ewentualnie powstałe nadwyżki pelletu (nie więcej niż 20% produkcji) zostały nieodpłatnie przekazane jedynie do realizacji zadań własnych jst niezwiązanych z działalnością gospodarczą¹.

Sprzedż pelletu lub jego wykorzystanie na potrzeby działalności gospodarczej skutkuje zwrotem przyznanego dofinansowania.

Wyklucza się możliwość wykorzystania pelletu przez spółki na cele własne (np. ogrzewanie budynków spółki). Powyższe warunki wykorzystania pelletu obowiązują w całym okresie eksploatacji majątku wytworzonego w projekcie (także po zakończeniu okresu trwałości projektu).

Ponieważ wsparcie projektów spełniających warunki określone w tym wariantcie nie będzie stanowić pomocy publicznej, dofinansowanie może osiągnąć maksymalny poziom dofinansowania (do 80% kosztów kwalifikowalnych).

- **wariant 2** – gdy co najmniej 50% wyprodukowanego paliwa w postaci pelletu zostanie nieodpłatnie przekazana osobom dotkniętym ubóstwem energetycznym, pozostała część pelletu może zostać przeznaczona do wykorzystania w ramach działalności gospodarczej.

W przypadku gdy część paliwa będzie wykorzystana w ramach działalności gospodarczej, wsparcie budowy instalacji do jego produkcji będzie stanowić pomoc publiczną. Tym samym możliwe do udzielania dofinansowanie będzie musiało spełniać warunki dopuszczalności pomocy publicznej (w tym maksymalne limity pomocy). Więcej informacji w temacie warunków dopuszczalności pomocy znajduje się w punkcie „Pomoc publiczna” niniejszego Podręcznika.

WYJAŚNIENIE POJĘĆ:

Ubogie energetycznie gospodarstwa domowe - gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej w formie darmowych dostaw paliwa lub w formie dopłat do zakupu paliwa w celu zabezpieczenia własnych potrzeb energetycznych.

Pilotażowy charakter projektu rozumiany jako replikowalność na szerszą skalę rozwiązań zastosowanych w projekcie, właściwych dla problemu ubóstwa energetycznego i niskiej emisji, pochodzącej z indywidualnych źródeł spalania paliwa węglowego.

¹ Działalność gospodarcza według prawa unijnego jest rozumiana jako oferowanie usług lub towarów na rynku. W przypadku gdy w budynkach ogrzewanych z wykorzystaniem nadwyżek pelletu prowadzona jest, oprócz działalności niegospodarczej, także uboczna działalność gospodarcza (np. wynajem pomieszczeń), to nie zmienia to ogólnej niegospodarczej kwalifikacji działalności w tych budynkach, o ile rozmiar działalności gospodarczej w budynkach nie przekracza 20% (według powierzchni i/lub czasu przeznaczenia na działalność gospodarczą).

Istnieje możliwość powielenia i adaptacji rozwiązań zastosowanych w projekcie w innych lokalizacjach, w których występują podobne problemy, uwarunkowania i podobnie zdefiniowana została grupa docelowa.

Innowacyjny projekt - polega na innowacyjnym podejściu do rozwiązania problemu ubóstwa energetycznego na terenie gmin, których mieszkańcy doświadczają tego zjawiska i korzystają z pomocy społecznej w postaci nieodpłatnych dostaw paliwa /dopłat do zakupu paliwa węglowego. Innowacyjność projektu wyraża się w aspekcie ekologicznym, społecznym oraz ekonomicznym poprzez zastosowanie modelowego i kompleksowego podejścia do problemu ubóstwa energetycznego na terenie gmin zagrożonych tym problemem. Elementem rozwiązania problemu ubóstwa energetycznego ma być ekologiczne paliwo wytwarzane z lokalnych zasobów biomasy charakteryzujące się niskim stopniem emisyjności i wysoką wartością energetyczną, produkowane w lokalnym (gminnym) zakładzie przetwórczym wyposażonym w zakupioną w ramach projektu instalację do produkcji pelletów. Uruchomienie produkcji pelletów, oprócz zmniejszenia ubóstwa energetycznego, powinno mieć pozytywny wpływ na rozwój lokalnej gospodarki i wzrost zatrudnienia. Projekty powinny być realizowane w taki sposób, aby przyjęte w nich rozwiązania systemowe, dobre praktyki i rozwiązania technologiczne miały charakter modelowy i były możliwe do zastosowania przez inne podmioty podejmujące działania na rzecz ograniczenia problemu ubóstwa energetycznego.

Biomasa pochodzenia rolniczego i leśnego to biomasa wytworzona z lokalnej biomasy pochodzenia rolniczego (z wyłączeniem zbóż pełnowartościowych) i drewna energetycznego, zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015r. o odnawialnych źródłach energii (tj. Dz. U. 2020 poz. 261 z późn. zm.)

W przypadku nowelizacji zapisów powyższej ustawy biomasa wykorzystywana w projekcie powinna spełniać wymagania aktualnie obowiązujących przepisów prawnych.

Rodzaje kwalifikujących się działań

Do dofinansowania kwalifikują się projekty polegające na uruchomieniu produkcji pelletu obejmujące m.in.:

- zakup instalacji do produkcji paliwa w postaci pelletu, wytworzonego z lokalnej biomasy rolnej i leśnej;
- zakup urządzeń niezbędnych do wstępnej obróbki/przygotowania biomasy rolnej i leśnej do produkcji pelletu;
- budowę pomieszczeń przeznaczonych do przechowywania i suszenia surowca do produkcji pelletu;
- budowę pomieszczeń przeznaczonych do składowania pelletu;
- budowę pomieszczeń służących do zadaszenia instalacji i zabezpieczenia produkcji.

Do kosztów kwalifikowalnych w ramach realizacji projektu można zaliczyć koszty obejmujące niezbędne wydatki do uruchomienia produkcji pelletu wraz z niezbędną infrastrukturą z wyłączeniem budowy lub modernizacji źródeł energii zasilających pelleciarkę.

Rekomenduje się, aby zakres projektu uwzględniał działania edukacyjno-szkoleniowe na temat związany z ochroną powietrza i klimatu, w szczególności z zanieczyszczeniami pochodzącymi z indywidualnych źródeł ciepła, jako działania uzupełniające dla działań inwestycyjnych.

Dodatkowo zakres przedmiotowy projektów może obejmować także zakup i montaż latarni do oświetlenia miejsca składowania i produkcji pelletu zasilanych energią odnawialną.

WAŻNE:

Wymiana indywidualnych źródeł ciepła u mieszkańców będących odbiorcami paliwa w postaci pelletu nie będzie kosztem kwalifikowalnym w ramach tego naboru. Wnioskodawcy powinni wykazać dostępność kotłów do spalania surowca wśród gospodarstw ubogich energetycznie, bądź wskazać działania podjęte, podejmowane i planowane do podjęcia, które zmierzają do wyposażenia ich w instalacje do spalania pelletu.

Przykładowe działania edukacyjne, które mogą być realizowane w ramach projektu to:

- kampanie informacyjne nt. niskiej emisji w mediach klasycznych i społecznościowych;
- kampanie posterowe i plakatowe;
- konferencje, szkolenia, seminaria;
- cykliczne programy telewizyjne, filmy, spoty telewizyjne;
- cykliczne audycje radiowe, spoty radiowe;
- webinaria, warsztaty on line;
- zajęcia edukacyjne w szkołach/ gminnych centrach kultury, urzędach gmin;
- festiwale/pikniki, podczas których promowane będą działania mające na celu ochronę powietrza i klimatu.
- wydawnictwa - drukowane oraz internetowe, w tym broszury, ulotki, plakaty oraz wydawnictwa książkowe/multimedialne, film, program telewizyjny/radiowy, spot telewizyjny/radiowy/internetowy

Jako kampanię podnoszącą świadomość społeczną należy rozumieć zestaw różnorodnych działań z zastosowaniem mediów, zaplanowanych w trakcie realizacji projektu, których celem jest wzrost wiedzy, zmiany myślenia, zachowania wobec zidentyfikowanego lokalnego problemu związanego z niską emisją.

Należy pamiętać, że to jedynie przykładowy katalog. Wybór odpowiednich działań powinien być dostosowany do rodzaju realizowanego projektu oraz do grupy docelowej.

WAŻNE:

W zakresie projektów składanych w ramach naboru „Budowa instalacji do produkcji paliwa z biomasy rolnej i leśnej w postaci pelletu” powinny być uwzględnione działania podnoszące świadomość w zakresie efektywności energetycznej. Przedsięwzięcie zakładające przeprowadzenie kampanii informacyjnej na temat wpływu realizacji projektu na środowisko lub/i podnoszącej świadomość w zakresie efektywności energetycznej zawierają się w katalogu działań kwalifikujących się do dofinansowania, a ich realizacja sprawi, że projekt ma szansę uzyskać dodatkowe punkty.

3. Wnioskodawcy

W ramach naboru „Budowa instalacji do produkcji paliwa biomasy rolnej i leśnej w postaci pelletu” o dofinansowanie mogą ubiegać się podmioty wskazane w art. 7.2.1 Regulacji w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021:

- a) jednostki samorządu terytorialnego i ich związki
- b) spółki komunalne

WYJAŚNIENIE POJĘĆ:

Spółka komunalna – spółka prawa handlowego (z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjna), utworzona zgodnie z ustawą z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 712 z późn. zm.), której założycielem jest jednostka samorządu terytorialnego lub, w której organy samorządu terytorialnego są akcjonariuszami lub udziałowcami, powołana w celu prowadzenia działalności służącej zaspokajaniu potrzeb mieszkańców i lokalnych

przedsiębiorców m.in. w zakresie wody i ścieków, odpadów komunalnych, komunikacji, budownictwa komunalnego, energii cieplnej.

WAŻNE:

W przypadku, gdy wnioskodawcą lub podmiotem realizującym projekt w imieniu jednostki samorządu terytorialnego jest spółka komunalna, istnieje konieczność zapewnienia odrębnej ewidencji księgowej dla działalności polegającej na produkcji pelletu (ewidencjonowanie kosztów i przychodów związanych z produkcją pelletu odrębnie od pozostałych przychodów i kosztów spółki) co ma na celu zapewnienie rozdzielnosci między działalnością wspieraną w ramach projektu a pozostałą działalnością spółki.

4. Finansowanie

4.1. Okres kwalifikowalności wydatków w projektach

Koszty ponoszone w ramach projektu są kwalifikowalne od dnia podjęcia decyzji o przyznaniu dofinansowania projektu przez Operatora Programu (Ministerstwo Klimatu i Środowiska) do 30 kwietnia 2024 r.

4.2. Wartość projektu

Minimalna oraz maksymalna kwota dofinansowania jest następująca w ramach naboru „Budowa instalacji do produkcji paliwa biomasy rolnej i leśnej w postaci pelletu”:

Minimalna kwota dofinansowania to 200 000 euro, tj. 892 860 zł²,

Maksymalna kwota dofinansowania to 1 000 000 euro, tj. 4 464 300 zł³.

4.3 Dofinansowanie

W ramach naboru wniosków o dofinansowanie „Budowa instalacji do produkcji paliwa biomasy rolnej i leśnej w postaci pelletu” środki będą przekazywane Beneficjentom w formie dotacji bezzwrotnej. Poziom dofinansowania ze środków Programu :

- do 80% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu, z zastrzeżeniem, że w przypadku gdy dofinansowanie będzie stanowić pomoc publiczną, poziom dofinansowania ulegnie zmniejszeniu zgodnie z zasadami pomocy regionalnej (projekt może być realizowany w jednym z dwóch wariantów - więcej informacji dostępnych w rozdziale 2.4 niniejszego Podręcznika).

4.4 Instrumenty finansowe – pożyczka na współfinansowanie ze środków NFOŚiGW

Wnioskodawca składając wniosek o dofinansowanie i ubiegając się o dotację jest zobligowany do zapewnienia środków na pokrycie wkładu własnego do wysokości całkowitych kosztów kwalifikowalnych.

Wkład własny stanowi różnicę pomiędzy całkowitymi kosztami kwalifikowalnymi a kwotą dotacji.

W celu zabezpieczenia części lub całości wkładu własnego w obszarze programowym Energia, beneficjent może skorzystać z instrumentów finansowych w postaci środków udostępnionych w ramach

² Kwota dofinansowania w PLN jest orientacyjna. Dotacja zostanie przyznana w EUR, ale środki zostaną wypłacone w PLN, zgodnie z miesięcznym rachunkowym kursem wymiany walut Komisji Europejskiej w euro (EUR / PLN) za miesiąc, w którym nastąpi wypłata środków.

³ Jak wyżej .

programu pożyczkowego NFOŚiGW „Współfinansowanie Projektów realizowanych w ramach MF EOG 2014-2021”, stanowiącego instrument wsparcia uzupełniający i komplementarny w stosunku do finansowania w ramach MF EOG 2014-2021.

Instrument Finansowy łączący finansowanie bezzwrotne (dotacja) z pożyczką NFOŚiGW jest skutecznym i efektywnym mechanizmem finansowania inwestycji w zakresie efektywności energetycznej i OZE. Stwarza optymalny model finansowania projektów łączący dostępne wsparcie inwestycyjne ze wsparciem na etapie operacyjnym.

Program pożyczkowy oferuje wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie obszaru Energia MF EOG 2014-2021, w tym na działanie:

- budowa instalacji do produkcji paliwa z biomasy rolnej i leśnej w postaci pelletu.

Dla programu pożyczkowego nie mają zastosowania postanowienia Regulacji ws. wdrażania MF EOG 2014-2021, stosuje się zasady NFOŚiGW właściwe dla programu pożyczkowego.

Oferowane finansowanie ma charakter zwrotny w postaci preferencyjnych pożyczek NFOŚiGW (pożyczki od 160 tys. zł do 50 mln zł z oprocentowaniem na poziomie WIBOR 3M + 50 pb, nie mniej niż 2% w skali roku. Program pożyczkowy oferuje również możliwość finansowania w formie pożyczek na warunkach rynkowych (pożyczka taka nie stanowi wówczas pomocy publicznej, nawet jeśli jest udzielana na projekt zakładający wykorzystanie części pelletu w ramach działalności gospodarczej).

Katalog kosztów kwalifikowalnych oraz ogólne zasady kwalifikowalności wydatków dotyczące projektów wdrażanych w ramach MF EOG 2014-2021 zostały określone w Rozdziale 8. Regulacji w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021, z wyjątkami opisanymi w ogłoszeniu o naborze wniosków ze środków MF EOG 2014-2021. Natomiast w odniesieniu do programu pożyczkowego NFOŚiGW do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również:

- a) różnicę pomiędzy kosztem kwalifikowalnym przedsięwzięcia wynikającym z ofert złożonych w przetargu lub innej procedury wyboru wykonawcy a kosztem kwalifikowalnym w umowie o dofinansowanie/wniosku o dofinansowanie,
- b) dodatkowe koszty, nieprzewidziane na etapie ubiegania się o dofinansowanie w ramach MF EOG 2014-2021, niezbędne do realizacji przedsięwzięcia.

Gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, dopuszczalna wartość pomocy obliczana jest zgodnie z przepisami regulującymi udzielanie pomocy. Kwalifikowalność kosztów w tych przepisach może być określona w sposób bardziej restrykcyjny (więcej informacji w tym temacie znajduje się w niniejszym Podręczniku w punkcie 8. Pomoc publiczna).

W przypadku jednoczesnego ubiegania się o dotację oraz o pożyczkę NFOŚiGW na współfinansowanie projektu i mając na uwadze, że obydwie te formy finansowania przedsięwzięcia mogą stanowić pomoc publiczną, należy zapewnić, aby łączna wartość wnioskowanej pomocy wynikającej z obu środków nie przekraczała dopuszczalnej kwoty pomocy.

Informacje dotyczące programu pożyczkowego dostępne są na stronie internetowej NFOŚiGW.

WAŻNE:

Wnioski o pożyczkę mogą być składane w dowolnym momencie realizacji inwestycji, ale muszą wpłynąć po złożeniu wniosku o dofinansowanie ze środków MF EOG.

4.5 Wkład własny

Wnioskodawca musi zapewnić w budżecie projektu wkład własny w wysokości nie mniejszej niż różnica między całkowitymi kosztami kwalifikowalnymi projektu a kwotą wnioskowanego dofinansowania.

Przykład:

W projekcie, którego koszt kwalifikowalny wynosi 1 000 000 PLN, a procent wnioskowanego dofinansowania w formie dotacji 80%, wówczas:

- kwota dofinansowania wynosi 800 000 PLN
- kwota wkładu własnego Wnioskodawcy wynosi 200 000 PLN.

Wkład własny wnoszony jest co do zasady w postaci pieniężnej, np. środki własne, wkład finansowy Partnera projektu, pożyczka zaciągnięta przez wnioskodawcę (w tym preferencyjna, umarzalna) lub inna dotacja pozyskana na uzupełnienie wkładu własnego wnioskodawcy.

4.6 VAT jako koszt wnioskodawcy

Podatek VAT stanowi koszt projektu, ale nie jest kosztem kwalifikowalnym, jeżeli wnioskodawca ma możliwość jego odliczenia. Odwrotnie, tzn. w przypadku, gdy Wnioskodawca nie ma możliwości odliczenia podatku VAT, stanowi on koszt przedsięwzięcia i jest kosztem kwalifikowalnym. Powyższe zasady dotyczą również partnera projektu.

W sytuacji, gdy Wnioskodawca nie ma możliwości odliczenia podatku VAT, a partner ma taką możliwość, wówczas podatek VAT będzie kwalifikowalny w projekcie dla wnioskodawcy, a niekwalifikowalny dla partnera. Wypełniając wniosek o dofinansowanie Wnioskodawca zaznacza, czy podatek VAT jest faktycznie i ostatecznie przez niego ponoszony. Wskazując odpowiedź TAK, Wnioskodawca oświadcza, że NIE MA prawnej możliwości odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego w jakiegokolwiek części, zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług. Wskazując odpowiedź NIE, Wnioskodawca oświadcza, że MA prawną możliwość odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego w jakiegokolwiek części, zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług.

O braku kwalifikowalności VAT w projekcie przesądza sama możliwość odliczenia go przez wnioskodawcę lub/i partnera, niezależnie od tego, czy faktycznie do odliczenia dojdzie.

Wnioskodawca oświadcza, że podatek od wartości dodanej (VAT) stanowi koszt inwestycji/zadania i nie może zostać odliczony od podatku należnego w rozliczeniu składanym do Urzędu Skarbowego.

Podatek VAT powinien być ujęty w koszcie całkowitym projektu jako osobna pozycja. Należy pamiętać o rozróżnieniu pomiędzy całkowitym kosztem a kosztem kwalifikowalnym projektu. W sytuacji, kiedy Beneficjent nie ma możliwości odzyskania podatku VAT, powinien on być uwzględniony w kosztach kwalifikowalnych projektu. Jeżeli Wnioskodawca ma możliwość żądania zwrotu lub odliczenia podatku VAT - nie jest kosztem kwalifikowalnym, powinien zostać wskazany jako koszt niekwalifikowalny projektu.

Powyższe zasady analogicznie odnoszą się do partnera projektu. W przypadku, gdy partner projektu nie ma możliwości odliczenia podatku VAT, powinien potwierdzić ten fakt, składając odpowiednie oświadczenie. Oświadczenie to wnioskodawca załącza do wniosku o dofinansowanie jako dodatkowy załącznik.

5. Budżet projektu

5.1. Koszty kwalifikowalne

Uwaga: W przypadku gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, oprócz przedstawionych poniżej zasad kwalifikowania kosztów obowiązują dodatkowe ograniczenia ich kwalifikowalności. Zostały one omówione w punkcie 8. niniejszego Podręcznika dotyczącym pomocy publicznej.

Za wydatki kwalifikowalne w ramach projektów uznane będą koszty faktycznie poniesione w ramach projektu, spełniające poniższe kryteria zgodnie z art. 8.2 Regulacji:

- a) zostały poniesione (zapłacone) między pierwszym a ostatnim dniem kwalifikowalności, zgodnie z ramami czasowymi określonymi w umowie w sprawie projektu;
- b) mają związek z przedmiotem umowy w sprawie projektu i są wskazane w szczegółowym budżecie projektu;
- c) są proporcjonalne i niezbędne do wdrożenia projektu;
- d) muszą być wykorzystane wyłącznie na realizację celów projektu i jego oczekiwanego rezultatu/oczekiwanych rezultatów w sposób zgodny z zasadami gospodarności, skuteczności i efektywności;
- e) są możliwe do zidentyfikowania i zweryfikowania, w szczególności poprzez wprowadzenie do ewidencji księgowej Beneficjenta lub/i Partnera projektu, oraz ustalone zgodnie z obowiązującymi standardami rachunkowości kraju, w którym siedzibę ma Beneficjent i/lub Partner projektu, a także zgodne z ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości;
- f) są zgodne z wymogami obowiązującego prawodawstwa podatkowego i socjalnego.

➤ **Udokumentowanie poniesienia wydatku i ewidencja rachunkowa**

Wydatki uznaje się za poniesione, gdy koszt został zafakturowany, zapłacony, a przedmiot dostarczony (w przypadku towarów) lub wykonany (w przypadku usług i robót). Na zasadzie wyjątku, koszty, w odniesieniu do których faktury zostały wystawione w ostatnim miesiącu kwalifikowalności wydatków, są również uważane za poniesione w okresie kwalifikowalności, o ile zostały zapłacone w terminie 30 dni od ostatniego dnia kwalifikowalności wydatków. Koszty ogólne i amortyzacja sprzętu uznane są za poniesione w chwili ich zaksięgowania przez Beneficjenta i/lub Partnera projektu.

Wewnętrzne procedury Beneficjenta w zakresie rachunkowości i audytu powinny umożliwiać bezpośrednie powiązanie wydatków i przychodów zadeklarowanych w odniesieniu do projektu z odpowiednimi sprawozdaniami rachunkowymi i dokumentami uzupełniającymi.

➤ **Zakup sprzętu**

W przypadku zakupu nowego sprzętu⁴ za koszty kwalifikowalne można uznać wyłącznie część amortyzacji odpowiadającą czasowi trwania projektu oraz stopniowi faktycznego wykorzystania na potrzeby projektu zgodnie z art. 8.2 ust. 4 Regulacji.

Całkowita cena zakupu sprzętu może być kwalifikowana (w drodze wyjątku od reguły zawartej w art. 8.2 ust. 4) tylko w sytuacji, gdy Operator Programu stwierdzi, że sprzęt stanowi integralny i niezbędny element umożliwiający osiągnięcie celów projektu.

W przypadku, gdy kwalifikowana jest całkowita cena zakupu sprzętu, Beneficjent zgodnie z art. 8.3 ust. 2 Regulacji:

- musi być właścicielem sprzętu przez okres co najmniej 5 lat po zakończeniu projektu i będzie korzystał z tego sprzętu w celu realizacji celów projektu przez ten sam okres;
- odpowiednio ubezpieczył sprzęt na wypadek straty, takiej jak pożar, kradzież czy inne wypadki zwykle podlegające ubezpieczeniu, zarówno w czasie realizacji projektu, jak i co najmniej 5 lat po jego zakończeniu;
- przez co najmniej 5 lat od zakończenia projektu przeznaczył odpowiednie środki na utrzymanie sprzętu.

W umowie w sprawie projektu należy wskazać konkretne sposoby wywiązania się z tych zobowiązań. Operator Programu może zwolnić Beneficjenta z wywiązania się z tych zobowiązań w odniesieniu do jakiegokolwiek wyraźnie wskazanego sprzętu w przypadku, gdy Operator Programu – uwzględniając wszystkie istotne okoliczności – uzna, że

⁴ Zakup sprzętu używanego nie jest kwalifikowalny.

ciągłe korzystanie z tego sprzętu na potrzeby realizacji celów ogólnych projektu nie miałyby żadnego ekonomicznego uzasadnienia.

➤ **Zakup nieruchomości i gruntu jako element projektów MF EOG**

Zgodnie z zapisami art. 8.6 Regulacji w sprawie wdrażania Mechanizmu MF EOG 2014-2021:

1. Koszty zakupu nieruchomości i gruntów niezabudowanych mogą być kwalifikowalne, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

- a) istnieje bezpośredni związek między nabyciem nieruchomości a celami projektu;
- b) zakup nieruchomości i/lub gruntu nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu;
- c) przed zakupem należy uzyskać świadectwo od niezależnego, wykwalifikowanego rzeczoznawcy lub właściwego organu urzędowego potwierdzające, że cena zakupu nie przekracza wartości rynkowej oraz że nieruchomość jest wolna od wszelkich zobowiązań w postaci kredytów hipotecznych i innych zobowiązań, w szczególności w odniesieniu do szkód związanych z zanieczyszczeniem. W przypadku zakupu nieruchomości świadectwo musi potwierdzać, że dana budowa jest zgodna z przepisami krajowymi, lub określać, co nie jest zgodne z przepisami krajowymi, ale w ramach projektu ma zostać skorygowane przez Beneficjenta;
- d) nieruchomość i/lub grunt powinny zostać wykorzystane do celów projektu i przez okres wskazany w decyzji o przyznaniu dofinansowania dla projektu. Przed zakończeniem projektu prawo własności musi być przekazane Beneficjentowi lub osobom w sposób wyraźny określonym przez Beneficjenta we wniosku aplikacyjnym jako odbiorcy nieruchomości i/lub gruntu. Nieruchomości i/lub gruntów nie można sprzedać, wynająć lub wykorzystać jako zastawu hipotecznego przez pięć lat od zakończenia projektu lub dłużej, jeśli tak określono w umowie w sprawie projektu. KMF może zrezygnować z tego ograniczenia, jeśli mogłoby to doprowadzić do nieuzasadnionych obciążeń dla Beneficjenta – w tym celu należy wystąpić z wnioskiem do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- e) nieruchomości i/lub grunt mogą być wykorzystywane tylko zgodnie z celami projektu. W szczególności budynki mogą być użyte do celów administracji publicznej tylko wtedy, gdy takie użytkowanie jest zgodne z celem projektu;
- f) przed zakupem Operator Programu wyrazi wprost zgodę na nabycie nieruchomości i/lub gruntu, albo w umowie w sprawie projektu, albo na drodze późniejszej decyzji.

2. Nieruchomość oznacza budynki zbudowane lub w trakcie budowy oraz odpowiednie prawa do gruntu, na których są one zbudowane.

3. Ograniczenia określone w pkt. 1 d) stosuje się również do budynków budowanych, rekonstruowanych lub remontowanych ze środków Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021.

4. Ograniczenie hipoteczne, o którym mowa w pkt. 1 d), nie ma zastosowania do hipoteki ustanowionej na rzecz Operatora Programu lub Krajowego Punktu Kontaktowego, jeśli jej celem jest wyłącznie zapewnienie zgodności z wymienionym ustępem.

5. Kwalifikowalne mogą być wydatki na przygotowanie miejsca i budowę, które są niezbędne dla wdrażania projektu.

6. Koszty nabycia nieruchomości i/lub gruntu będącego już bezpośrednio lub pośrednio własnością Beneficjenta, lub nabycie nieruchomości i/lub gruntów będących bezpośrednio lub pośrednio własnością Partnera projektu lub administracji publicznej, nie są kwalifikowalne. W żadnym przypadku nieruchomości i/lub grunty nie mogą być zakupione w celach spekulacyjnych. Nieruchomości i/lub grunty nie mogą być przedmiotem dofinansowania krajowego lub ze strony zewnętrznego darczyńcy w ciągu ostatnich 10 lat, gdyż mogłoby to potencjalnie przyczynić się do podwójnego finansowania.

5.1.1. Koszty bezpośrednie

Koszty bezpośrednie to, zgodnie z art. 8.3.1. Regulacji, wydatki wskazane przez Beneficjenta i/lub Partnera projektu, zgodnie z ich zasadami rachunkowości i zwyczajowymi przepisami wewnętrznymi, jako konkretne wydatki bezpośrednio związane z wdrażaniem projektu, które mogą być bezpośrednio zaksięgowane dla tego projektu. W szczególności jako koszty bezpośrednie kwalifikowalne są koszty z listy poniżej.

1. Koszty personelu przydzielonego do projektu – rzeczywiste wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne i inne koszty ustawowe wchodzące w skład wynagrodzeń (pod warunkiem, że jest to zgodne ze standardowymi zasadami wynagradzania obowiązującymi Wnioskodawcą i Partnera projektu). Odpowiednie koszty wynagrodzeń pracowników administracji krajowej są kwalifikowalne pod warunkiem, że mają związek z kosztami działań, których dana jednostka administracji publicznej nie wykonywałaby, jeśli dany projekt nie byłby realizowany.
2. Koszty podróży i diet personelu zaangażowanego we wdrażanie projektu, pod warunkiem, że są zgodne ze zwyczajowymi praktykami Wnioskodawcy i Partnera projektu w zakresie kosztów podróży i nie przekraczają krajowych stawek.
3. Koszty nowego sprzętu - zgodnie z warunkami określonymi w pkt 5.1 niniejszego Podręcznika, ustęp: zakup sprzętu.

Za wydatek kwalifikowalny można uznać wyłącznie część amortyzacji odpowiadającą okresowi trwania projektu oraz stopniowi faktycznego wykorzystania sprzętu do celów projektu, za wyjątkiem sytuacji, gdy Operator Programu stwierdzi, że sprzęt stanowi integralny i niezbędny element umożliwiający osiągnięcie celów projektu - wówczas kwalifikowalna może być całkowita cena zakupu tego sprzętu.

4. Zakup gruntów i nieruchomości - zgodnie z warunkami określonymi w pkt 5.1 niniejszego Podręcznika: Koszty kwalifikowane, ustęp: Zakup nieruchomości i gruntu jako element projektów MF EOG.
5. Koszty materiałów eksploatacyjnych i dostaw - pod warunkiem, że są możliwe do zidentyfikowania i są przypisane do projektu.
6. Koszty wynikające z innych umów zawartych przez wnioskodawcę na potrzeby realizacji projektu - pod warunkiem zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych oraz z Regulacjami.
7. Koszty wynikające bezpośrednio z wymogów nałożonych przez umowę w sprawie projektu – np. rozpowszechnianie informacji, ewaluacja wybranych działań, audyty, tłumaczenia, powielanie (kopiowanie), w tym koszty innych usług finansowych (zwłaszcza koszty gwarancji finansowych).

5.1.2. Koszty pośrednie

Koszty pośrednie to wszystkie kwalifikowalne koszty, które nie mogą być precyzyjnie wskazane przez Wnioskodawcę i/lub Partnera projektu jako bezpośrednio związane z projektem, ale które można wskazać i uzasadnić w ramach systemu rachunkowości jako poniesione bezpośrednio w związku z bezpośrednimi kosztami kwalifikowalnymi projektu. Nie mogą one obejmować żadnych bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych.

Pośrednie koszty projektu reprezentują proporcjonalną część kosztów ogólnych Beneficjenta lub Partnera projektu.

Koszty pośrednie projektu mogą być wyliczane przez wnioskodawców oraz Partnerów projektu metodą ryczałtu w wysokości do 25% całkowitych bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych z wyłączeniem bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych przeznaczonych na podwykonawstwo i kosztów zasobów udostępnionych przez strony trzecie, których nie wykorzystuje się na terenie Beneficjenta lub Partnera projektu, zgodnie z art. 8.5 Regulacji ust. 1 lit. b).

WAŻNE:

Kalkulacja kosztów pośrednich musi zostać wykonana zgodnie ze Szczegółowymi wytycznymi odnośnie kosztów pośrednich i bezpośrednich wraz z przykładami wyliczeń kosztów pośrednich znajdującymi się w dokumencie pn. *Metodyka kalkulacji kosztów pośrednich*, który stanowi załącznik do ogłoszenia o naborze.

Kalkulacja kosztów pośrednich oraz przyjęte w niej podstawy do wyliczeń i stawka ryczałtu nie mogą ulec zmianie na etapie realizacji projektu.

Kalkulację kosztów pośrednich wykonaną przez wnioskodawcę należy załączyć do wniosku o dofinansowanie w formie załącznika (jeśli dotyczy).

WAŻNE:

Zgodnie z przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, koszty pośrednie zostaną uznane za kwalifikowalne jedynie w przypadku wyboru przez wnioskodawcę wariantu nr 1, czyli wówczas gdy całość wyprodukowanego pelletu planuje się nieodpłatnie przekazać ubogim energetycznie gospodarstwom domowym, a ewentualnie powstałe nadwyżki nie mogą stanowić więcej niż 20% produkcji i mogą być wykorzystane jedynie do realizacji zadań własnych jst niezwiązanych z działalnością gospodarczą. W przypadku wyboru przez wnioskodawcę wariantu nr 2 koszty pośrednie nie zostaną uznane jako koszty kwalifikujące się do dofinansowania.

5.1.3. Koszty zarządzania

Koszty zarządzania projektem to koszty bezpośrednio związane z planowaniem działań w projekcie i nadzorowaniem prawidłowej i terminowej ich realizacji, a także planowaniem i zarządzaniem budżetem projektu.

Dla określenia kwalifikowalności kosztów zarządzania na poziomie projektu poprzez analogię stosowane będą Wytyczne Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju w sprawie kosztów zarządzania dla Operatorów Programów w ramach MF EOG 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021.

Odpowiednie koszty wynagrodzeń pracowników są kwalifikowalne wyłącznie w zakresie, w którym odnoszą się do kosztów działań, które nie byłyby przeprowadzone, gdyby nie podjęto się wdrażania danego projektu.

Wytyczne regulują rozdział kosztów pośrednich i bezpośrednich zatrudnionych w projekcie pracowników. Charakter zadań powierzonych do wykonania osobom zatrudnionym w projekcie oraz czas poświęcony na ich wykonanie mają istotny wpływ na to, czy koszt wynagrodzenia danego pracownika będzie kosztem bezpośrednim czy pośrednim.

Koszt pośredni to: wynagrodzenia personelu obsługowego projektu (obsługa kadrowa, księgowość, administracyjna). Do zdefiniowania kosztów pośrednich stosuje się zasady z pkt 5.1.2 niniejszego Podręcznika.

Koszt bezpośredni to: wynagrodzenie koordynatora/kierownika projektu lub innej osoby mającej za zadanie koordynowanie lub zarządzanie projektem, lub innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie projektem i jego rozliczanie, o ile jego zatrudnienie jest niezbędne dla realizacji projektu. Linia demarkacyjną oddzielającą koszty bezpośrednio od pośrednich wyznacza sam Wnioskodawca/Beneficjent poprzez poprawne i rzetelne przygotowanie kalkulacji kosztów pośrednich będącej obowiązkowym załącznikiem do wniosku o dofinansowanie. W tym załączniku Wnioskodawca/Beneficjent dokładnie definiuje, co stanowi koszt pośredni, a co bezpośredni w jego projekcie.

Jeśli w budżecie projektu planowane są koszty zarządzania konieczne jest umieszczenie ich w odrębnym Zadaniu pod nazwą „Zarządzanie projektem”. Koszty zarządzania nie mogą przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.

5.2. Koszty niekwalifikowalne

Poniższe wydatki nie są uznawane za kwalifikowalne:

- a) odsetki od zadłużenia, obsługa zadłużenia i opłaty za opóźnienie płatności;
- b) opłaty za transakcje finansowe i inne koszty czysto finansowe, z wyjątkiem kosztów związanych z rachunkami wymaganymi przez KMF, Krajowy Punkt Kontaktowy lub obowiązujące prawo oraz kosztów usług finansowych nałożonych przez umowę w sprawie projektu;
- c) rezerwy na straty lub potencjalne przyszłe zobowiązania;
- d) straty spowodowane różnicami kursowymi;
- e) VAT możliwy do odzyskania – szczegółowe informacje na ten temat zawarto w punkcie 4.6 Podręcznika;

- f) koszty pokryte z innych źródeł;
- g) grzywny, kary i koszty postępowania sądowego, z wyjątkiem postępowań, które stanowią element integralny i konieczny dla osiągnięcia rezultatów projektu;
- h) wydatki niepotrzebne lub nierozważne;
- i) zakup używanego sprzętu;
- j) wkład rzeczowy, w tym w postaci pracy wolontariatu (wyjątek stanowią organizacje pozarządowe, w przypadku których 50% wartości wkładu własnego może stanowić wkład rzeczowy w postaci wolontariatu);
- k) różnice kursowe;
- l) zakup środków do transportu biomasy –np. ciągnika, ciężarówki;
- m) koszty operacyjne;
- n) koszty pośrednie w przypadku wyboru wariantu nr 2;
- o) budowa lub modernizacja źródeł energii zasilających pelletek.

Ponadto kosztami niekwalifikowalnymi w ramach projektu są wszelkie koszty związane z realizacją projektu lecz poniesione przez wnioskodawcę przed wydaniem decyzji o dofinansowaniu, w tym m.in. koszty związane z przygotowaniem inwestycji i dokumentacji wniosku o dofinansowanie.

Kosztami niekwalifikowalnymi są także wszelkie prace związane z zagospodarowaniem odpadów powstałych w wyniku realizacji projektu. Beneficjenci zostaną zobowiązani w umowie w sprawie projektu do zagospodarowania wszystkich materiałów, w tym odpadów powstałych w wyniku realizacji robót budowlanych w ramach projektu. Obowiązkiem Beneficjentów będzie zapewnienie, że zostaną one zagospodarowane w sposób przyjazny środowisku (ponownie użyte, przetworzone, unieszkodliwione lub magazynowane) zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym prawa ochrony środowiska.

6. Wskaźniki

Projekty wybrane w ramach obszaru programowego nr 12 „Budowa instalacji do produkcji paliwa biomasy rolnej i leśnej w postaci pelletu”, przyczynią się do osiągnięcia Rezultatu Programu: „Poprawiona efektywność energetyczna w budynkach, przemyśle i gminach” oraz Wyniku Programu: 3.4 „Zwiększona produkcja energii odnawialnej z biomasy”, dla którego wskaźniki i wartości docelowe wymieniono w poniższej tabeli.

Tabela nr 1. Wskaźniki i wartości docelowe dla naboru „Budowa instalacji do produkcji paliwa biomasy rolnej i leśnej w postaci pelletu” w ramach obszaru programowego „Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków.”

Obszar Programowy	Rezultat/Wynik	Oczekiwane rezultaty Programu	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa
12	Rezultat 3	Poprawiona efektywność energetyczna w budynkach, przemyśle i gminach	Ograniczenie lub uniknięcie emisji CO2 [t/rok]	t/rok	0	593 200
			Szacowana produkcja energii ze źródeł odnawialnych	(MWh/rok)	0	25 144
			Szacowane oszczędności energii pierwotnej	(MWh/rok)	0	676 908
			Liczba osób korzystających ze zwiększonej	Liczba	0	12 160

Obszar Programowy	Rezultat/ Wynik	Oczekiwane rezultaty Programu	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa
			efektywności energetycznej			
	Wynik 3.4	Zwiększona produkcja energii odnawialnej z biomasy	Liczba instalacji pilotażowych do produkcji paliwa (pellet) z biomasy	Liczba	0	12
Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych			Liczba	0	12	

Wskaźniki dla Programu oraz projektu są tożsame. Wnioskodawca wypełnia właściwą dla projektu wartość docelową wskaźników dotyczących Rezultatu Programu oraz Wyniku Programu tj. rezultat 3, wynik 3.4 dot. naboru: Budowa instalacji do produkcji paliwa biomasy rolnej i leśnej w postaci pelletu”. Wartość docelowa wskaźników Programu stanowi sumę wartości wskaźników poszczególnych projektów.

Poniżej podano przykłady pomocne przy wypełnianiu wniosku o dofinansowanie

Wskaźnik: Liczba osób korzystających ze zwiększonej efektywności energetycznej

Przykład: Wartość wskaźnika oblicza się na podstawie liczby osób zamieszkujących w danym gospodarstwie domowym w przeciągu ostatniego pełnego roku kalendarzowego, korzystających z pomocy społecznej w formie darmowych dostaw paliwa lub w formie dopłat do zakupu paliwa, które w wyniku realizacji projektu będą korzystały z darmowych dostaw pelletu.

W przypadku wskaźnika **Ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂**, wartość docelową we wniosku o dofinansowanie należy podać w tonach CO₂ na rok. Wnioskodawca podaje wartość docelową redukcji CO₂ z obliczeń wykonanych na podstawie metodyki wyliczenia CO₂. Wartość bazowa każdego wskaźnika projektu musi być za każdym razem równa zero. Wartość docelową należy określić jako średnią roczną wartość redukcji/uniknięcia emisji CO₂. Wartość docelowa danego wskaźnika musi przedstawiać tylko wartości, które planowane są do osiągnięcia poprzez realizację przedmiotowego projektu, czyli jaką wartość dodaną ma przynieść realizacja przedsięwzięcia.

7. Projekty partnerskie

Projekty w ramach Programu mogą być składane w partnerstwie.

Zgodnie z art. 7.2.2 Regulacji, Partnerem może być każdy podmiot publiczny lub prywatny, komercyjny lub niekomercyjny, jak również organizacje pozarządowe, ustanowione jako podmiot prawa w Państwach – Darczyńcach, Państwach – Beneficjentach⁵ lub w państwie spoza EOG, które ma wspólną granicę z Polską, lub każda organizacja międzynarodowa, jej organ lub agencje, aktywnie zaangażowane i przyczyniające się do wdrażania Programu.

⁵ Państwa-Beneficjenci: Polska, Litwa, Łotwa, Estonia, Czechy, Słowacja, Węgry, Rumunia, Bułgaria, Grecja, Malta, Cypr, Chorwacja, Słowenia, Portugalia.

7.1 Projekty partnerskie z podmiotami polskimi

Partnerem projektu może być podmiot prawa aktywnie uczestniczący we wdrażaniu Programu i skutecznie się do niego przyczyniający. Przyświeca mu ten sam co Beneficjentowi cel gospodarczy i społeczny, który ma być zrealizowany poprzez wdrożenie danego projektu zgodnie z zasadami i warunkami Programu.

Celem udziału Partnerów w projekcie na żadnym etapie jego realizacji nie może być uzyskanie korzyści finansowej w zamian za realizowane przez siebie zadania. Partnerstwo w ramach projektu nie może zastępować stosunku pomiędzy zamawiającym a wykonawcą i w ten sposób prowadzić do obejścia przepisów ustawy prawo zamówień publicznych. Partnerstwo nie powinno mieć znamion podwykonawstwa i powinno opierać się na adekwatnym udziale partnerów w realizacji projektu w miarę możliwości przez cały okres jego wdrażania. Oznacza to np. że Partner zobowiązuje się do wniesienia zasobów ludzkich, organizacyjnych, **materialnych**, technicznych lub finansowych w proporcjach odpowiadających realizowanym w ramach projektu zadaniom i podejmowanym działaniom, w zamian za kompensatę kosztów przez siebie poniesionych.

Współpraca nie może mieć charakteru incydentalnego, związanego z wykonaniem jednostkowej czynności. W celu uznania stosunku stron jako partnerstwa realizującego wspólnie projekt, niezbędne jest zaangażowanie stron w realizację projektu na każdym jej etapie, poprzez czynny udział Partnerów w zakresie ich obowiązków, w miarę możliwości przez cały okres wdrażania projektu, w tym również udział w przygotowaniu koncepcji projektu.

Partner może korzystać z dofinansowania projektu ze środków pomocowych na zasadach identycznych do Beneficjenta, tj. otrzymuje środki na wykonywane przez siebie zadania ustanowione w budżecie projektu bez korzyści ekonomicznej z określeniem sposobu przekazywania tych środków (w tym podmiot przekazujący) oraz formy przekazywania dofinansowania (tj. refundacja bądź zaliczka).

Kwalifikowalność wydatków poniesionych po stronie Partnera projektu podlega takim samym zasadom, jakie miałyby zastosowanie, jeśli wydatki ponosiłby Beneficjent projektu, z wyjątkiem art. 8.12.3 Regulacji. Na etapie wnioskowania o dofinansowanie dla projektu strony podpisują list intencyjny lub umowę partnerską. W przypadku złożenia listu intencyjnego wnioskodawca zobowiązany jest do dostarczenia umowy partnerskiej przed podpisaniem umowy w sprawie projektu.

Umowa partnerska zawiera następujące elementy:

- postanowienia w zakresie ról i obowiązków stron,
- postanowienia dotyczące ustaleń finansowych między stronami, w tym między innymi dotyczące tego, które wydatki Partnerów projektu mogą podlegać refundacji z budżetu projektu,
- postanowienia dotyczące sposobu wyliczania kosztów pośrednich i ich maksymalnej kwoty,
- postanowienia dotyczące audytów obejmujących Partnerów projektu,
- szczegółowy budżet,
- postanowienia dotyczące rozwiązywania sporów.

WAŻNE:

Nie ma obowiązku składania wniosków o dofinansowanie w partnerstwie. Wnioski złożone w partnerstwie z podmiotem polskim nie otrzymają dodatkowych punktów w trakcie oceny. Wzór umowy partnerskiej dostępny jest na stronie naboru.

Na etapie składania wniosku o dofinansowanie możliwe jest:

- Wskazanie partnera nieujętego w koncepcji projektowej złożonej w I etapie;
- Zmiana partnera na innego;
- Rezygnacja z partnerstwa opisanego w koncepcji projektowej.

7.2 Projekty partnerskie z podmiotem z Państw-Darczyńców

Projekty złożone w partnerstwie z podmiotem z Państw-Darczyńców (Norwegia, Islandia, Liechtenstein) mogą liczyć na dodatkowe punkty w trakcie oceny merytorycznej. Dla uzyskania dodatkowych punktów w ocenie istotne jest udokumentowanie partnerstwa w postaci podpisanego listu intencyjnego lub umowy partnerskiej bądź też chociażby w postaci wymiany maili, w których wyrażona została intencja nawiązania partnerstwa dla celów realizacji projektu.

Przed zawarciem umowy w sprawie realizacji projektu złożonego w partnerstwie z podmiotem z Państw-Darczyńców wymagane będzie przedstawienie podpisanej umowy partnerskiej w języku angielskim i jej tłumaczenia na język polski. Nie jest wymagane dokonanie tłumaczenia przez tłumacza przysięgłego.

W celu wsparcia procesu nawiązywania partnerstw z Partnerami pochodzącymi z Państw Darczyńców, Operator Programu zachęca do zapoznania się z informacjami zamieszczonymi na stronie internetowej: <https://eeagrants.org/partnership-opportunities> oraz w Podręczniku dot. zawierania partnerstw, który jest załącznikiem do ogłoszenia o naborze wniosków.

Umowa partnerska powinna zawierać elementy wymienione w pkt. 7.1, a dodatkowym elementem w przypadku Partnera z Państw-Darczyńców powinny być zasady przeliczania walut w odniesieniu do wydatków i ich refundacji.

WAŻNE:

Nie ma obowiązku składania wniosków o dofinansowanie w partnerstwie, jednakże wnioski złożone w partnerstwie z podmiotem z Państw-Darczyńców otrzymają dodatkowe punkty w trakcie oceny. Wzór umowy partnerskiej dostępny jest na stronie naboru.

8. Pomoc publiczna

Wymogiem w naborze „Budowa instalacji do produkcji paliwa biomasy rolnej i leśnej w postaci pelletu” jest nieodpłatne przekazanie pelletu gospodarstwom domowym ubogim energetycznie. Warunkiem otrzymania dofinansowania jest, aby co najmniej 50% wyprodukowanego pelletu zostało przekazane w wyżej wskazany sposób.

Jeżeli całość wyprodukowanego w fazie eksploatacyjnej pelletu planuje się nieodpłatnie przekazać gospodarstwom ubogim energetycznie, wówczas działalność taka będzie miała charakter wsparcia socjalnego, które nie stanowi działalności gospodarczej. Dopuszcza się przy tym, by ewentualnie powstałe nadwyżki pelletu (nie więcej niż 20% produkcji) zostały nieodpłatnie przekazane na inne cele, ale ograniczające się wyłącznie do realizacji zadań własnych jst niezwiązanych z działalnością gospodarczą⁶. W tej sytuacji dofinansowanie projektu nie będzie stanowiło pomocy publicznej i zasady dopuszczalności opisane poniżej w niniejszym punkcie nie będą obowiązywać.

Jeżeli natomiast część wyprodukowanego we wspieranej instalacji pelletu miałyby być wykorzystana w ramach działalności gospodarczej (z zastrzeżeniem, że co najmniej 50% produkcji pelletu zostanie przekazane nieodpłatnie gospodarstwom ubogim energetycznie), wówczas wsparcie budowy instalacji do jego produkcji będzie stanowić pomoc publiczną. Tym samym możliwe do udzielania dofinansowanie będzie musiało dodatkowo spełniać warunki dopuszczalności pomocy (w tym maksymalne jej limity).

Dofinansowanie stanowiące pomoc publiczną będzie udzielane na warunkach dopuszczalności **pomocy regionalnej** określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków

⁶ Działalność gospodarcza według prawa unijnego jest rozumiana jako oferowanie usług lub towarów na rynku. W przypadku gdy w budynkach ogrzewanych z wykorzystaniem nadwyżek pelletu prowadzona jest, oprócz działalności niegospodarczej, także uboczna działalność gospodarcza (np. wynajem pomieszczeń), to nie zmienia to ogólnej niegospodarczej kwalifikacji działalności w tych budynkach, o ile rozmiar działalności gospodarczej w budynkach nie przekracza 20% (według powierzchni i/lub czasu przeznaczenia na działalność gospodarczą).

udzielania regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1797).

Podstawowe warunki dopuszczalności pomocy regionalnej:

1) Pomoc może zostać udzielona, jeżeli wniosek o dofinansowanie zostanie złożony przed rozpoczęciem inwestycji.

Przez rozpoczęcie inwestycji należy rozumieć podjęcie robót budowlanych lub złożenie pierwszego zobowiązania do zamówienia urządzeń lub jakiegokolwiek zobowiązania, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna. Przez podjęcie robót budowlanych należy rozumieć rozpoczęcie budowy, o którym mowa w art. 41 ust. 1 ustawy Prawo budowlane.

Za rozpoczęcie inwestycji nie uznaje się w szczególności: prac przygotowawczych takich jak uzyskanie zezwoleń i przeprowadzenie studiów wykonalności, zakupu gruntu.

Jeżeli na wsparcie projektu przewiduje się także dofinansowanie w formie pożyczki preferencyjnej, wówczas również wniosek o pożyczkę musi być złożony przed rozpoczęciem projektu, chyba, że we wniosku o dotację przewidziano tę pożyczkę (w takiej sytuacji wniosek o dotację będzie traktowany także jako wniosek o pomoc w formie pożyczki w wysokości określonej we wniosku o dotację).

2) Za kwalifikowane do pomocy uznaje się koszty bezpośrednio związane z realizacją przedsięwzięcia objętego dofinansowaniem.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2015 r. kwalifikowane konkretnie są:

- projekt budowlany i wykonawczy;
- grunt i prace przygotowawcze na terenie budowy;
- budowle i budynki;
- maszyny i urządzenia wraz z kosztami transportu, załadunku lub wyładunku;
- roboty demontażowe, budowlane oraz związane z instalacją i uruchomieniem urządzeń oraz całego obiektu, pod warunkiem, że podczas uruchomienia powstaje produkt, który jest sprzedawany;
- obiekty i infrastruktura związane z inwestycją, w tym zaopatrzenie w wodę, energię elektryczną, ciepło, gaz oraz przyłączenie do systemu odprowadzania ścieków, ogrodzenie, oświetlenie, zagospodarowanie terenu, urządzenia automatyki i sterowania, aparaturę kontrolno-pomiarową, zaplecze techniczne i laboratoryjne;
- wartości niematerialne i prawne w formie: patentów, licencji, nieopatentowanej wiedzy technicznej, technologicznej lub z zakresu organizacji i zarządzania, jeżeli łącznie spełniają następujące warunki:
 - a) będą wykorzystywane wyłącznie w zakładzie, w którym jest realizowana inwestycja,
 - b) będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,
 - c) będą nabyte od osób trzecich niezależnych od kupującego na warunkach rynkowych,
 - d) będą stanowić aktywa przedsiębiorstwa otrzymującego pomoc i pozostaną związane z inwestycją przez co najmniej pięć lat – w przypadku dużego przedsiębiorcy, a w przypadku mikroprzedsiębiorcy, małego i średniego przedsiębiorcy – przez co najmniej trzy lata;
- nadzór inwestorski i autorski oraz badania potwierdzające prawidłowe funkcjonowanie urządzeń i instalacji.

W przypadku dużego przedsiębiorcy koszt nabycia wartości niematerialnych i prawnych uwzględnia się w kosztach kwalifikowanych w wysokości nieprzekraczającej 50% wartości wszystkich kosztów kwalifikowanych.

Niekwalifikowane do pomocy regionalnej są koszty poniesione przed złożeniem wniosku o pomoc.

3) Dopuszczalne limity pomocy regionalnej zostały określone w rozporządzeniu w sprawie mapy pomocy regionalnej

Dopuszczalna intensywność pomocy regionalnej wynosi:

- 50% – na obszarach należących do województw: lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, warmińsko-mazurskiego;
- 35% – na obszarach należących do województw: kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, opolskiego, pomorskiego, świętokrzyskiego, zachodniopomorskiego oraz na obszarach

należących do podregionów: ciechanowsko-płockiego, ostrołęcko-siedleckiego, radomskiego i warszawskiego wschodniego;

- 25% – na obszarach należących do województw: dolnośląskiego, wielkopolskiego, śląskiego;
- 20% – na obszarze należącym do podregionu warszawskiego zachodniego;
- 10% – na obszarze należącym do miasta stołecznego Warszawy.

Intensywność pomocy to stosunek całkowitej pomocy publicznej na projekt do kosztów kwalifikowanych do pomocy regionalnej. W przypadku, gdy na wsparcie projektu przewiduje się, obok pomocy w formie dotacji, również pomoc w formie pożyczki preferencyjnej, wówczas do ustalenia, czy nie zostanie przekroczona dopuszczalna intensywność uwzględnić należy zarówno dotację, jak i pomoc wynikającą z pożyczki (więcej informacji w temacie wyliczania pomocy publicznej wynikającej z pożyczki znajduje się na stronie: <http://nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/pomoc-publiczna/kalkulatory-pomocy-publicznej/>).

Wskazane intensywności pomocy obowiązują do końca 2021 r., tj. dla umów podpisywanych w tym okresie. Od 2022 r. zostanie przyjęta nowa mapa pomocy regionalnej, w związku z czym wskazane powyżej wartości mogą ulec zmianie.

4) Warunkiem udzielenia pomocy regionalnej jest pokrycie przez przedsiębiorcę, ze środków własnych, co najmniej 25% kosztów kwalifikowanych.

Przez środki własne należy rozumieć środki, które nie zostały uzyskane przez przedsiębiorcę w ramach udzielonego mu wsparcia ze środków publicznych (w przypadku ubiegania się o dofinansowanie zarówno w formie dotacji jak i pożyczki preferencyjnej, suma kwoty dotacji oraz kwoty pożyczki nie może przekraczać 75% kosztów kwalifikowanych do pomocy regionalnej).

9. Zamówienia publiczne

Na każdym poziomie realizacji projektów należy przestrzegać obowiązującego krajowego i unijnego prawa zamówień publicznych.

Wszelkie wydatki ponoszone w ramach projektów będą dokonywane w oparciu o zasady: uczciwej konkurencji, przejrzystości i równego traktowania wykonawców zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych.

Beneficjent, który uzyskuje dofinansowanie sięgające 50% lub więcej wydatków kwalifikowanych projektu w ramach Programu, powinien dokonywać zamówień w ramach projektu zgodnie z krajowym prawem zamówień publicznych tak, jak gdyby był on zamawiającym w rozumieniu art. 1 pkt 1 dyrektywy 2014/24/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych i uchylającej Dyrektywę 2004/18/WE w przypadku, gdy wartość umowy jest równa lub przewyższa progi Unii Europejskiej ustalone dla zamówień publicznych. Niniejsza Dyrektywa znajduje zastosowanie odpowiednio do partnerów projektu.

Jeśli umowy zawierane w ramach Programu są poniżej krajowych lub unijnych progów określonych dla zamówień publicznych lub poza zakresem stosowania prawa zamówień publicznych, przyznawanie takich zamówień (w tym procedury poprzedzające składanie zamówień) oraz warunki tych zamówień muszą uwzględniając zasadę konkurencyjności zgodnie z Wytycznymi w zakresie udzielania zamówień w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021. Procedury zawierania umów powinny być prowadzone zgodnie z najlepszymi praktykami gospodarności, w tym odpowiedzialnością, muszą umożliwiać pełną i uczciwą konkurencję między potencjalnymi wykonawcami, na przykład w drodze skutecznego porównania cen oraz zapewnić optymalne wykorzystanie środków z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014–2021. W tym zakresie stosuje się w szczególności *Wytyczne w zakresie udzielania zamówień w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021* wydane przez Krajowy Punkt Kontaktowy.

Przy udzielaniu zamówień i realizacji umów należy przestrzegać najwyższych standardów etycznych, jak również unikać konfliktu interesów. Beneficjent zapewni stosowanie odpowiednich i skutecznych środków w celu zapobiegania

nielegalnym działaniom lub praktykom korupcyjnym. Nie można przyjmować żadnych ofert, prezentów, opłat lub korzyści jakiegokolwiek rodzaju, które są lub mogą być bezpośrednio lub pośrednio potraktowane jako nielegalne praktyki lub próby przekupstwa, np. jako zachęta lub nagroda za przyznanie lub wykonanie zamówienia.

WAŻNE:

Wytyczne Ministra Inwestycji i Rozwoju w zakresie udzielania zamówień w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 dostępnym na stronie: <https://www.eog.gov.pl>

10. Analiza ryzyka

Ryzykiem możemy określić każde potencjalne wydarzenie, które może wpłynąć na opóźnienie projektu, zwiększenie kosztów lub w inny sposób utrudnić realizację projektu.

Przeprowadzenie analizy ryzyka jest kluczowym procesem przygotowania projektu, mającym na celu przewidzenie punktów projektu, które mogą okazać się problematyczne wraz ze wskazaniem prawdopodobieństwa ich wystąpienia oraz zdefiniowaniem metod ich minimalizowania lub eliminowania.

Poniżej przedstawiono tabelę, która wskazuje **przykładowe ryzyka** wraz z konieczną do przeprowadzenia analizą:

Lp.	Czynnik ryzyka	Konsekwencje dla realizacji projektu	Prawdopodobieństwo wystąpienia	Plan zarządzania/ przeciwdziałania ryzyku
1.	Opóźnienie rozpoczęcia realizacji projektu i poszczególnych jego działań	minimalne	bardzo nieprawdopodobne	Wnioskodawca przygotuje harmonogram realizacji projektu w oparciu o realne terminy wykonania zadań i będzie monitorował na bieżąco jego aktualność.
2.	Przekroczenie budżetu projektu	minimalne	prawdopodobne	Analiza finansowa projektu bazuje na najnowszych danych rynkowych przyjmując uśrednioną wartość towarów i usług. Wnioskodawca zabezpieczy się przed przekroczeniem budżetu projektu umowami z dostawcami i wykonawcami zakładając stałe ceny.
3.	Niewyłonienie wykonawcy	Poważne	prawdopodobne	Wnioskodawca przygotuje dokumentację przetargową odpowiednio wcześniej, tak aby ewentualne powtórzenie procedury wyłonienia wykonawcy nie wpłynęło negatywnie na terminową realizację projektu.
4.	Dostępność biomasy	Poważne	prawdopodobne	Analiza lokalnego rynku biomasy. Dostępność biomasy musi być wyższa niż zapotrzebowanie wynikające z projektu.
5.	Zmiany w strukturze demograficznej ludności. Zmiany	Poważne	prawdopodobne	Wnioskodawca uwzględni w studium wykonalności prognozę demograficzną oraz prognozę w

	dochodu ludności, a w konsekwencji zmiana liczby gospodarstw narażonych na ubóstwo energetyczne			zakresie poziomu ubóstwa energetycznego na terenie realizacji projektu, co pozwoli na dostosowanie wielkości produkcji do zapotrzebowania na pellet w dłuższej perspektywie.
--	---	--	--	--

11. Nabór koncepcji projektowych i wniosków o dofinansowanie

Nabór przebiega w dwóch etapach:

I etap - Wszystkie uprawnione podmioty zgodnie z ogłoszeniem o naborze mogą złożyć koncepcje projektowe.

II etap - Wnioskodawcy, których koncepcje projektowe uzyskają pozytywny wynik oceny i otrzymają rekomendację dopuszczającą do dalszego postępowania będą uprawnieni do złożenia wniosku o dofinansowanie.

Dofinansowanie zostanie przyznane najwyżej ocenionym wnioskowi o dofinansowanie na podstawie decyzji⁷ Ministra Klimatu i Środowiska podjętej po rekomendacji Komitetu do spraw Wyboru Projektów.

11.1. Koncepcja projektowa a wniosek o dofinansowanie projektu

W celu uzyskania dofinansowania na realizację wybranego projektu należy najpierw złożyć koncepcją projektową w terminie określonym w ogłoszeniu o naborze. Następnie Wnioskodawca, który uzyskał pozytywny wynik oceny koncepcji projektowej oraz otrzymuje rekomendację dopuszczającą do dalszego postępowania, będzie mógł złożyć wniosek o dofinansowanie w terminie określonym w ogłoszeniu o naborze. Konkurs ma charakter ograniczony czasowo, z określoną datą rozpoczęcia i zakończenia naboru.

Wnioskodawca na etapie koncepcji projektowej zobowiązany jest do wskazania, w jaki sposób zostanie wykorzystany wyprodukowany we wspieranej instalacji pellet. Od tej decyzji zależeć będzie w jakiej formule finansowany będzie projekt: czy wsparcie będzie stanowiło pomoc publiczną, czy nie. A od tego będzie uzależniony z kolei m.in. dopuszczalny poziom dofinansowania. Nie ma możliwości zmiany wariantu dofinansowania zadeklarowanego na etapie koncepcji projektowej w kolejnym etapie, czyli we wniosku o dofinansowanie.

11.1.1. Złożenie koncepcji projektowej oraz wniosku o dofinansowanie projektu

Zarówno koncepcję projektową jak również wniosek o dofinansowanie należy składać wyłącznie w wersji elektronicznej przy użyciu Generatora Wniosków o Dofinansowanie (GWD). Złożenie koncepcji projektowej/ wniosku o dofinansowanie będzie możliwe jedynie w okresie naboru wniosków o dofinansowanie.

Złożenie koncepcji projektowej/ wniosku w odpowiedzi na ogłoszenie o naborze obejmuje kolejno:

1. wypełnienie formularza elektronicznego koncepcji projektowej/ wniosku o dofinansowanie w formie on-line w GWD;
2. wysłanie koncepcji projektowej/ wniosku o dofinansowanie w GWD.

Termin na złożenie koncepcji projektowej/ wniosku jest zachowany, jeżeli: przed upływem terminu naboru wniosek o dofinansowanie zostanie wysłany w Generatorze Wniosków o Dofinansowanie na skrzynkę podawczą NFOŚiGW znajdującą się na elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP), a wnioskodawca otrzymał elektroniczne poświadczenie złożenia wniosku (e-mail zawierający datę i godzinę wpływu wniosku na skrzynkę podawczą NFOŚiGW znajdującą się na elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP)).

⁷ Rozumianej jako rozstrzygnięcie o charakterze nieadministracyjnym.

11.1.2. Generator Wniosków o Dofinansowanie – GWD

Generator Wniosków o Dofinansowanie jest narzędziem umożliwiającym przygotowanie i przekazanie do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej koncepcji projektowej/ wniosków o dofinansowanie projektów ze środków norweskich w ramach Programu **Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu MF EOG 2014-2021**. Korzystanie z Generatora polega na rejestrowaniu danych poprzez sieć internetową w bazie NFOŚiGW. Każda osoba korzystająca z Generatora musi posiadać w nim konto. System posiada formularze wniosków gotowe do wypełnienia. Wypełnione formularze przesłane są do NFOŚiGW w formie elektronicznej. Każdy rejestr w systemie wyświetla dane w określonym przez użytkownika porządku. Wnioskodawca może również poddać edycji swoją koncepcję projektową/ swój wniosek.

Funkcjonalność Generatora

Generator służy do wypełniania koncepcji projektowej/ wniosków o dofinansowanie i składania ich do NFOŚiGW przez wnioskodawców. W ramach tego umożliwia:

- wypełnienie koncepcji projektowej/wniosku,
- walidację koncepcji projektowej/ wniosku,
- zarejestrowanie koncepcji projektowej/ wniosku,
- przekazanie koncepcji projektowej/ wniosku do NFOŚiGW,
- aktualizowanie koncepcji projektowej/ wniosku po przekazaniu do NFOŚiGW w odpowiedzi na zgłoszone w trakcie oceny uwagi,
- śledzenie aktualnego statusu koncepcji projektowej/ wniosku.

Koncepcja projektowa/ wniosek wypełniany jest przez wnioskodawcę. Podczas walidacji system sprawdza poprawność wprowadzonych przez niego danych. Po poprawnym przejściu walidacji możliwa jest dalsza obsługa koncepcji projektowej/ wniosku – zatwierdzenie koncepcji projektowej/ wniosku i przekazanie ich do NFOŚiGW.

Uwaga: Po pozytywnej ocenie koncepcji projektowej i otrzymaniu prośby o złożenie wniosku o dofinansowanie zakładki w GWD dot. koncepcji projektowej będą zablokowane do edycji, dane widoczne będą tylko do odczytu.

11.1.3 Załączniki do koncepcji projektowej/ wniosku o dofinansowanie

Załączniki do koncepcji projektowej/ wniosku o dofinansowanie, które wnioskodawca załączy, będą widoczne w zakładce „ZAŁĄCZNIKI” w Generatorze Wniosków o Dofinansowanie (GWD).

Po utworzeniu wniosku w danym naborze oraz wskazaniu formy prawnej, typu wnioskodawcy w GWD pojawi się wykaz obowiązkowych załączników.

W związku z tym, iż koncepcja projektowa/ wniosek składane są w formie elektronicznej, nie należy uzupełniać kolumny „Załączony w formie papierowej”.

Lista załączników na etapie koncepcji projektowej została przedstawiona w ogłoszeniu o naborze w punkcie **Lista załączników wymaganych do koncepcji projektowej**:

1. Dokumenty określające status prawny wnioskodawcy

Rodzaj dokumentu określającego statut prawny wnioskodawcy zostanie wygenerowany automatycznie po wskazaniu przez wnioskodawcę formy prawnej i typu wnioskodawcy w części II. OPIS WNIOSKODAWCY w GWD zgodnie z tabelą poniżej:

Lp	Wnioskodawca	Status prawny (dokumenty prawne)
1	Jednostka samorządu terytorialnego	Statut Inne dokumenty prawne (wymienić)

lub ich związki	Odpis z rejestru związków międzygminnych/powiatów prowadzonego przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej (jeżeli dotyczy) Inne dokumenty prawne (wymienić):
spółka komunalna	Statut lub umowa spółki Inne dokumenty prawne (wymienić)

2. Dokumenty potwierdzające umocowanie osób uprawnionych do reprezentowania wnioskodawcy;
3. Dokumenty potwierdzające partnerstwo w projekcie - list intencyjny z podmiotem z Państw-Darczyńców, umowa partnerska z podmiotem z Państw-Darczyńców lub inne potwierdzenie współpracy partnerów – jeżeli dotyczy;

WAŻNE:

Umowa partnerska/list intencyjny lub inne potwierdzenie współpracy z podmiotem z Państw – Darczyńców powinny być załączone w wersji angielskiej wraz z tłumaczeniem na język polski. W przypadku partnerstwa z podmiotem krajowym nie ma wymogu tłumaczenia ww. dokumentów na język angielski

4. Oświadczenie zawierające zobowiązanie wnioskodawcy do wymiany w okresie realizacji projektu kotłów węglowych w gospodarstwach domowych ubogich energetycznie, na kotły, co najmniej 5-tej generacji, dostosowane do spalania wytworzonego w ramach projektu pelletu;
5. Dokumenty poświadczające udział/zamiar udziału w programach/projektach, których celem jest sfinansowanie w gospodarstwach domowych ubogich energetycznie wymiany kotłów węglowych na kotły dostosowane do spalania pelletu.

W przypadku projektu realizowanego w partnerstwie oświadczenia składane przez wnioskodawcę na etapie koncepcji projektowej dotyczą całego projektu.

Zgodnie z art. 7.3 Regulacji w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021, koncepcja projektowa powinna zawierać informacje, w tym imię i nazwisko, dotyczące wszystkich konsultantów zaangażowanych w jej przygotowanie.

Lista załączników na etapie wniosku o dofinansowanie została przedstawiona w ogłoszeniu o naborze, w punkcie Załączniki składane po I ocenie merytorycznej, na etapie wniosku o dofinansowanie:

1. Odniesienie się do Rekomendacji ekspertów po I etapie konkursu;
2. Dokumenty potwierdzające umocowanie osób uprawnionych do reprezentowania wnioskodawcy jeśli reprezentacja uległa zmianie;
3. Pozwolenia, zezwolenia i decyzje administracyjne, warunkujące możliwość zrealizowania projektu lub harmonogram ich uzyskania, wynikające z obowiązujących przepisów prawa – jeżeli dotyczy;
4. Zgoda właściciela, zarządcy lub użytkownika wieczystego terenu, na którym realizowany ma być Projekt, w przypadku, gdy wnioskodawca nie jest właścicielem, zarządcą lub użytkownikiem wieczystym ww. terenu - jeżeli dotyczy;

5. Studium wykonalności wraz z aktywnym modelem finansowym opracowane wg wymagań zawartych w *Instrukcji sporządzania Studium Wykonalności i modelu finansowego dla przedsięwzięcia ubiegającego się o dofinansowanie ze środków MF EOG 2014-2021* zawierające zbilansowanie potrzeb - popytu wśród mieszkańców ubogich energetycznie z podażą surowca w postaci dostępnej lokalnie biomasy leśnej lub rolnej oraz podażą produktu w postaci pelletu oraz pokazujące zabezpieczenie bazy surowcowej i logistykę na potrzeby uruchomienia produkcji pelletu);
6. Załącznik ekologiczno-techniczny;
7. Metodyka wyliczania redukcji CO₂
8. Plan sytuacyjny - jeżeli dotyczy;
9. Dokumenty finansowe składane w zależności od formy prawnej wnioskodawcy i rodzaju prowadzonej sprawozdawczości finansowej;
10. Dokumenty potwierdzające zbilansowanie źródeł finansowania wnioskowanego projektu (w zależności od formy prawnej podmiotu oraz źródła finansowania należy przedstawić dokument/y potwierdzające pełne zbilansowanie źródeł finansowania);
11. Plan Komunikacji przygotowany zgodnie z załącznikiem nr 3 do Regulacji ws. wdrażania MF EOG oraz NMF na lata 2014-2021;
12. Kalkulacja kosztów pośrednich wykonana na podstawie Metodyki wyliczania kosztów pośrednich będącej załącznikiem do ogłoszenia o naborze - jeśli dotyczy;
13. Dokumenty dotyczące planowanych działań edukacyjnych - np. programy szkoleń, warsztatów, seminariów, konferencji, imprez, festiwali wraz z określeniem czasu ich trwania oraz zakresem tematycznym itp., konspekty planowanych kampanii, wydawnictw, broszur (w tym parametry techniczne), założenia scenariusza programu telewizyjnego/radiowego/filmu/spotu (w tym parametry techniczne oraz kosztorys jednego odcinka), regulaminy konkursów edukacyjnych;
14. Strona internetowa/portal/wortal - założenia graficzne ze schematem nawigacji;
15. Dokumenty potwierdzające partnerstwo w projekcie - list intencyjny z podmiotem z Państw-Darczyńców, umowa partnerska z podmiotem z Państw-Darczyńców lub inne potwierdzenie współpracy partnerów – jeżeli dotyczy;
16. Oświadczenie zawierające zobowiązanie wnioskodawcy do wymiany w okresie realizacji projektu kotłów węglowych w gospodarstwach domowych ubogich energetycznie, na kotły, co najmniej 5-tej generacji, dostosowane do spalania wytworzonego w ramach projektu pelletu;
17. Dokumenty poświadczające udział/zamiar udziału w programach/projektach, których celem jest sfinansowanie w gospodarstwach domowych ubogich energetycznie wymiany kotłów węglowych na kotły dostosowane do spalania pelletu;
18. Kopie listów intencyjnych lub umów wstępnych potwierdzających możliwość zakupu substratu w wymaganej ilości zawierające uzgodnioną cenę zakupu opartą o realne założenia dotyczące kosztów jednostkowych i wolumenów zakupowych, potwierdzające przyjęte w modelu finansowym założenia dotyczące zakupu i ceny lub oświadczenie w przypadku posiadania własnych zasobów potwierdzające przyjęte w modelu finansowym założenia;
19. Kopie listów intencyjnych lub umów wstępnych na sprzedaż pelletu potwierdzające przyjęte w modelu finansowym założenia dotyczące ilości sprzedaży i ceny lub Kopie umów potwierdzających możliwość sprzedaży pelletu lub oświadczenie o dostarczeniu ich przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, potwierdzające przyjęte w modelu finansowym założenia dotyczące ilości sprzedaży i ceny – (dotyczy wariantu nr 2);
20. Zestawienie kosztów kwalifikowalnych do pomocy regionalnej wraz z wyliczeniem maksymalnej wartości pomocy – (dotyczy wariantu nr 2);
21. Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc regionalną – (dotyczy wariantu nr 2);
22. Inne dokumenty, uznane za konieczne do złożenia przez wnioskodawcę.

WAŻNE:

W przypadku realizacji Projektu w partnerstwie, z partnerem krajowym bądź zagranicznym, w niektórych sytuacjach wymagane będzie dołączenie do wniosku o dofinansowanie dodatkowych załączników zgodnie z poniższymi zasadami:

a) *jeżeli Partnerzy (polscy/zagraniczni) nie ponoszą żadnych wydatków w ramach projektu – nie przedkładają wówczas wraz z wnioskiem o dofinansowanie dokumentów finansowych*

b) *jeżeli Partnerzy (polscy/zagraniczni) ponoszą jakieś (niewielkie) wydatki na działania info-promo-edukacja lub inne koszty nieinwestycyjne np. koszt roboczogodzin na przygotowanie dokumentów, opracowanie lub przygotowanie szkolenia/wizyty studyjnej/wygłoszenia prezentacji, koszty przyjazdu do Polski, noclegi, diety – również nie przedkładają wraz z wnioskiem dokumentów finansowych*

W tym przypadku Partner składa oświadczenie (podpisane zgodnie z jego reprezentacją), że sfinansuje wydatki w wysokości dotyczące (działań info-promo-edukacja,) w projekcie / wniosku złożonym przez ... i potwierdza swoją partycypację we wskazanym zakresie.

c) *jeżeli Partnerzy (polscy/zagraniczni) ponoszą część wydatków i są to koszty inwestycyjne wówczas wraz z wnioskiem o dofinansowanie należy przedłożyć dokumenty finansowe, sprawozdania i prognozy finansowe.* Informacje w tym zakresie znajdują się w pomocy kontekstowej wniosku o dofinansowanie w GWD – zakładka DANE FINANSOWE.

W przypadku, gdy załącznik ten nie dotyczy wnioskodawcy, wówczas należy załączyć skan lub plik word z tekstem "nie dotyczy"

Dodatkowo, wnioskodawcy oraz partnerzy polscy zobowiązani są przedłożyć wraz z wnioskiem, oświadczenie o możliwości odzyskania podatku VAT.

WAŻNE:

Oprócz wymienionych w ogłoszeniu o naborze załączników do koncepcji projektowej/wniosku o dofinansowanie, wnioskodawca zobowiązany jest złożyć szereg oświadczeń, które są warunkiem udziału w konkursie, m.in.:

- w całym okresie eksploatacji majątku wytworzonego w ramach projektu wyprodukowany pellet zostanie przeznaczony dla gospodarstw ubogich energetycznie, a ewentualnie powstałe nadwyżki nie będą stanowiły więcej niż 20% produkcji i zostaną nieodpłatnie przekazane jedynie do realizacji zadań własnych jst niezwiązanych z działalnością gospodarczą (w rozumieniu prawa unijnego)⁸ – dotyczy projektów których dofinansowanie nie będzie stanowić pomocy publicznej (wariant 1.);
- minimum 50% wyprodukowanego pelletu zostanie przekazane osobom dotkniętym ubóstwem energetycznym – dotyczy projektów, których dofinansowanie będzie stanowić pomoc publiczną (wariant 2.);
- zobowiązanie do zapewnienia odrębnej ewidencji księgowej dla działalności polegającej na produkcji pelletu (ewidencjonowanie kosztów i przychodów związanych z produkcją pelletu odrębnie od pozostałych przychodów i kosztów spółki) - oświadczenie wymagane w przypadku gdy dofinansowana instalacja będzie eksploatowana przez spółkę komunalną;
- wyprodukowany pellet będzie spełniał normy jakości PN-EN ISO 17225-2:2014-07/ ISO 17225-6 :2014-08 lub PN-EN 14961;

⁸ Działalność gospodarcza według prawa unijnego jest rozumiana jako oferowanie usług lub towarów na rynku. W przypadku gdy w budynkach ogrzewanych z wykorzystaniem nadwyżek pelletu prowadzona jest, oprócz działalności niegospodarczej, także uboczna działalność gospodarcza (np. wynajem pomieszczeń), to nie zmienia to ogólnej niegospodarczej kwalifikacji działalności w tych budynkach, o ile rozmiar działalności gospodarczej w budynkach nie przekracza 20% (według powierzchni i/lub czasu przeznaczenia na działalność gospodarczą).

- stosowana do produkcji pelletu biomasa będzie spełniała wymogi krajowe oraz unijne konieczne do zakwalifikowania jej jako odnawialnego źródła energii .

W przypadku projektu realizowanego w partnerstwie oświadczenia składane przez wnioskodawcę dotyczą całego projektu.

Zgodnie z art. 7.3 Regulacji w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 wniosek o dofinansowanie powinien zawierać informacje, w tym imię i nazwisko, dotyczące wszystkich konsultantów zaangażowanych w przygotowanie wniosku.

Oświadczenia złożone przez Wnioskodawcę na etapie koncepcji projektowej zachowują ważność na etapie oceny wniosku o dofinansowanie. Na Wnioskodawcy ciąży obowiązek aktualizacji informacji przekazanych w ramach naboru.

11.2. Podpisanie koncepcji projektowej oraz wniosku o dofinansowanie

11.2.1. Podpisywanie koncepcji projektowej/wniosku

Aby podpisać koncepcję projektową/ wniosek należy dla koncepcji projektowej/ wniosku przesłanego do NFOŚiGW wybrać w menu głównym *Podpisz*, wówczas można wybrać jedną z opcji:

- *Użyję mojego certyfikatu,*
- *Użyję mojego Profilu Zaufanego platformy ePUAP (PZ ePUAP) lub*

Koncepcje projektowe/ wnioski, które nie zostały podpisane, nie mogą zostać złożone w systemie.

Podpis z użyciem certyfikatu (kwalifikowanego podpisu elektronicznego)

Po wybraniu pierwszej opcji system otworzy okno, które umożliwi złożenie podpisu. Podczas pierwszego otwarcia zostanie wyświetlony komunikat z prośbą o zezwolenie na uruchomienie aplikacji. Aby komunikat nie pojawiał się powtórnie, należy zaznaczyć: *Always trust content from this publisher*

Po kliknięciu *Run* wyświetlone zostanie właściwe okno zawierające informacje o podpisywanym dokumencie i umożliwiające złożenie podpisu:

Po kliknięciu *Wybierz certyfikaty* możliwe będzie wybranie odpowiednich certyfikatów kwalifikowanych odpowiadających podpisowi elektronicznemu, który Wnioskodawca chce złożyć. Następnie należy kliknąć *Podpisz* (przycisk staje się aktywny dopiero po wybraniu certyfikatów) i wprowadzić osobisty klucz PIN. Po właściwym użyciu podpisu poprzez wpisanie kodu PIN aktywuje się przycisk *Zakończ*. W ten sposób dokument został podpisany z użyciem certyfikatu.

Podpis z użyciem Profilu Zaufanego platformy ePUAP (ePUAP)

Po wybraniu drugiej opcji wyświetlony zostanie podpisywany dokument. Po kliknięciu *Kontynuuj* użytkownik zostanie przeniesiony na stronę logowania portalu ePUAP. Po wpisaniu identyfikatora oraz hasła podanego podczas rejestracji w portalu ePUAP możliwe jest dalsze korzystanie z portalu.

Korzystając z tej opcji użytkownik ma do wyboru:

- Podpis profilem zaufanym,
- Podpis certyfikatem.

Jeżeli koncepcja projektowa/ wniosek został podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem przy użyciu Profilu Zaufanego platformy ePUAP i przesłany do NFOŚiGW, wówczas uznaje się, że wraz z koncepcją projektową/ wnioskiem podpisane zostały wszystkie załączone załączniki. Załączniki nie wymagają odrębnego podpisu.

11.2.2. Przekazywanie koncepcji projektowej/ wniosku za pośrednictwem systemu ePUAP

Wnioskodawca ma możliwość podpisania koncepcji projektowej/ wniosku kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub profilem zaufanym ePUAP, a następnie przesłania ich do NFOŚiGW w formie elektronicznej.

Podpisanie koncepcji projektowej/ wniosku nie oznacza przesłania ich do Funduszu. Koncepcja projektowa/wniosek podpisana/y kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub profilem zaufanym musi być następnie wysłana/y do Funduszu przez system ePUAP.

UWAGA:

Samo podpisanie koncepcji projektowej/ wniosku nie oznacza jej/ jego prawidłowego dostarczenia do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Prawidłowe przekazanie koncepcji projektowej/ wniosku będzie miało miejsce dopiero po przesłaniu przez ePUAP.

Dokument zostanie przesłany przy pomocy systemu ePUAP do skrytki w NFOŚiGW i zarejestrowany w systemach NFOŚiGW. Koncepcja projektowa/ wniosek zmieni swój status na „przyjęty do NFOŚiGW”. Zazwyczaj czas potrzebny na przesłanie przez system ePUAP mieści się w przedziale 30 min – 2 godziny.

UWAGA:

Jeżeli po upływie 6 godzin status koncepcji projektowej/ wniosku nie uległ zmianie na "przyjęty do NFOŚiGW", należy skontaktować się z Pomocą Techniczną GWD gwd@nfosigw.gov.pl, podając numer techniczny koncepcji projektowej/ wniosku.

System GWD pozwala na podpisanie koncepcji projektowej/ wniosku przy pomocy tylko JEDNEGO podpisu elektronicznego, tzn. przy pomocy podpisu kwalifikowanego albo Profilu Zaufanego ePUAP. Złożenie kolejnego podpisu powoduje, że poprzedni zostanie usunięty.

Jeżeli status wnioskodawcy wymaga dwóch podpisów, wówczas wraz z wnioskiem (jako załącznik) należy przedłożyć stosowne oświadczenie udzielające pełnomocnictwa do podpisu wniosku drugiemu przedstawicielowi.

Szczegółowe informacje dotyczące obsługi Generatora Wniosków znajdują się w *Instrukcji obsługi dla Wnioskodawcy* dostępnej na:

<http://www.nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-krajowe/generator-wnioskow/instrukcje/>

UWAGA:

Nie należy odkładać złożenia koncepcji projektowej/ wniosku o dofinansowanie na ostatnie dni trwania naboru, gdyż może to spowodować przeciążenie sieci i trudności w terminowym złożeniu wniosku

12. Zasady oceny i wyboru koncepcji projektowych oraz wniosków

Na ocenę koncepcji projektowych składają się następujące etapy oceny:

- ocena formalna I stopnia - zgodnie z warunkami formalnymi nr 1-12;
- ocena merytoryczna I stopnia - zgodnie z kryteriami merytorycznymi I stopnia do oceny koncepcji projektowej.

Na ocenę wniosków o dofinansowanie składają się następujące etapy oceny:

- ocena formalna II stopnia - zgodnie z warunkami formalnymi nr 1-8;
- ocena merytoryczna II stopnia - zgodnie z kryteriami merytorycznymi II stopnia do oceny wniosku o dofinansowanie;

- ocena merytoryczna III stopnia - zgodnie z kryteriami merytorycznymi III stopnia do oceny wniosku o dofinansowanie.

12.1. Ocena formalna

Na etapie oceny warunków formalnych (zarówno na etapie oceny koncepcji projektowej, jak również wniosku o dofinansowanie) Wnioskodawca będzie miał możliwość jednokrotnego uzupełnienia brakujących dokumentów **(uzupełnienie tylko po otrzymaniu informacji z NFOŚiGW, nie jest możliwa samodzielna korekta złożonego fiszki projektowej/ wniosku bez wcześniejszej informacji o takiej konieczności)** W ramach oceny koncepcji projektowej/ wniosku według warunków formalnych dokonana będzie weryfikacja spełnienia bądź niespełnienia danego warunku (tzw. ocena zero-jedynkowa). Jeżeli chociaż jedno kryterium formalne nie jest spełnione, a fiszka projektowa/ wniosek są w tym zakresie możliwe do poprawy, NFOŚiGW wzywa elektronicznie wnioskodawcę do dokonania uzupełnień lub przedstawienia wyjaśnień.

W trakcie oceny złożonych przez wnioskodawcę koncepcji projektowej/ wniosku możliwe jest ich jednokrotne uzupełnienie lub poprawienie w zakresie warunków formalnych, zgodnie z następującymi zasadami:

- a) w przypadku konieczności uzupełnień koncepcji projektowej/ wniosku, NFOŚiGW wzywa elektronicznie Wnioskodawcę do dokonania uzupełnień lub przedstawienia wyjaśnień. Wezwanie jest wysyłane na adres mailowy osoby do kontaktu, podany przez wnioskodawcę w fiszce projektowej/ we wniosku o dofinansowanie. Wezwanie będzie określać, które kryteria nie zostały spełnione oraz zawierać szczegółowe wskazanie zakresu niezgodności. Termin na uzupełnienie lub złożenie wyjaśnień wynosi 5 dni roboczych liczonych od dnia wystania przez NFOŚiGW wezwania;
- b) w razie stwierdzenia oczywistej omyłki w zakresie spełniania warunków formalnych w fiszce projektowej/ we wniosku, NFOŚiGW poprawia tę omyłkę z urzędu, informując elektronicznie o tym wnioskodawcę, albo wzywa elektronicznie Wnioskodawcę do poprawienia oczywistej omyłki w terminie 5 dni roboczych liczonych od dnia wystania przez NFOŚiGW wezwania.

Jeśli wyjaśnienia/uzupełnienia nie zostaną przekazane przez wnioskodawcę w terminie określonym w Regulaminie naboru (termin na uzupełnienie lub złożenie wyjaśnień wynosi 5 dni liczonych od dnia wystania przez NFOŚiGW wezwania, z zastrzeżeniem § 5 pkt 5) koncepcja projektowa/ wniosek zostaną odrzucone.

Przy obliczaniu terminów stosuje się poniższą zasadę: termin oznaczony w dniach kończy się z upływem ostatniego dnia. Przy obliczaniu terminów podanych w dniach brane są pod uwagę dni robocze, przez które rozumie się dni od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

12.1.1 Warunki oceny formalnej

Podstawą dla oceny wniosku będzie koncepcja projektowa wraz z załącznikami/ wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami.

Warunki administracyjne	
1. Wniosek został złożony w terminie określonym w ogłoszeniu o naborze.	Ocenia się, czy wniosek wpłynął w terminie określonym w tekście Ogłoszenia o naborze. Kryterium nie podlega procedurze uzupełnień.
2. Wniosek został złożony na właściwym formularzu w wymaganej formie.	Ocenia się, czy wniosek został złożony elektronicznie przy użyciu Generatora Wniosków o Dofinansowanie.
3. Wniosek został prawidłowo podpisany zgodnie z zasadami reprezentacji wnioskującego.	Ocenia się, czy wniosek został podpisany przez osobę upoważnioną.
4. Wniosek jest kompletny i posiada wymagane w ogłoszeniu załączniki.	Ocenia się kompletność wniosku, tj. czy wszystkie wymagane załączniki zostały dołączone do wniosku. Lista załączników jest

	załącznikiem do Ogłoszenia o naborze.
Warunki kwalifikowalności	
5.1 Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów określonym w ogłoszeniu o naborze	Ocenia się, czy Wnioskodawca jest jednym z rodzajów wnioskodawców określonych w ogłoszeniu o naborze. Weryfikacja na podstawie dokumentów weryfikujących Wnioskodawcę, stanowiących załącznik do wniosku o dofinansowanie.
5.2 Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu z dofinansowania na podstawie obowiązujących przepisów (np. ustawa o finansach publicznych).	Weryfikacja na podstawie oświadczenia wnioskodawcy, że Wnioskodawca, a jednocześnie wszyscy partnerzy, nie są wykluczeni z ubiegania się o dofinansowanie, tj. żaden zakaz dostępu do funduszy europejskich nie został wydany na podstawie odrębnych przepisów, takich jak: a) Artykuł. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27.08.2009 o finansach publicznych
6. Kwalifikowalność partnera projektu (jeśli dotyczy). Podmiot wskazany jako partner projektu mieści się w katalogu partnerów określonym w ogłoszeniu o naborze.	Ocenia się, czy partner jest jednym z rodzajów partnerów określonych w ogłoszeniu o naborze. Weryfikacja na podstawie dokumentów weryfikujących partnera, stanowiących załącznik do wniosku o dofinansowanie.
7. Zgodność poziomu dofinansowania i wielkości wnioskowanego grantu we wniosku z zapisami Programu. Wnioskowany poziom oraz wartość dofinansowania projektu jest zgodna z ogłoszeniem o naborze	Ocenia się, czy poziom i wysokość wnioskowanego dofinansowania są zgodne z poziomami określonymi w ogłoszeniu o naborze.
8. Kwalifikowalność okresu realizacji projektu. Data zakończenia realizacji projektu mieści się w okresie kwalifikowalności wskazanym w ogłoszeniu o naborze.	Ocenia się, czy okres realizacji projektu mieści się w okresie kwalifikowalności określonym w ogłoszeniu o naborze. Ocenia się, czy harmonogram realizacji projektu nie wykracza poza ostateczny poza ostateczny termin kwalifikowalności wydatków, tj. 30 kwietnia 2024.
9. Liczba złożonych wniosków przez danego wnioskodawcę jest zgodna z ogłoszeniem o naborze	Ocenia się, czy liczba wniosków o dofinansowanie złożonych przez wnioskodawcę jest zgodna z ogłoszeniem o naborze ⁹ .
10. Wywiązywanie się wnioskodawcy z zobowiązań publicznoprawnych W stosunku do wnioskodawcy nie wydano prawomocnego wyroku sądu lub ostatecznej decyzji administracyjnej o zaleganiu z uiszczaniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne. Wnioskodawca nie zalega z opłacaniem podatków i opłat lokalnych, o których mowa w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z	Weryfikacja tego kryterium będzie oparta na oświadczeniu wnioskodawcy.

⁹ Wnioskodawca może złożyć więcej niż jeden wniosek w danym naborze, pod warunkiem, że wnioski składane są na różny zakres rzeczowy. W przeciwnym razie ocenie podlegać będzie wniosek, który ma wcześniejszą datę wpływu do NFOŚiGW.

2019 r. poz. 1170).	
11. Brak podwójnego finansowania. Projekt nie jest finansowany z innych źródeł pomocowych.	Ocenia się, czy wniosek otrzymał/otrzyma dofinansowanie w ramach innych programów pomocowych. Weryfikacja tego kryterium będzie oparta na oświadczeniu wnioskodawcy.
12. Trwałość projektu.	Zapewnienie trwałości projektu. Weryfikacja tego kryterium będzie oparta na oświadczeniu Wnioskodawcy.

Jeżeli koncepcja projektowa lub wnioski o dofinansowanie zostały ocenione negatywnie z powodu niespełnienia warunków formalnych, Wnioskodawcy nie przysługują prawo do wniesienia odwołania.

12.2. Ocena merytoryczna

Do oceny merytorycznej kierowane są wyłącznie koncepcje projektowe/ wnioski pozytywnie ocenione pod względem warunków formalnych. Ocena merytoryczna jest trójstopniowa. Ocena merytoryczna I stopnia dokonywana jest na etapie oceny koncepcji projektowej. Ocena merytoryczna II oraz III stopnia dokonywana jest na etapie oceny wniosku o dofinansowanie zgodnie ze schematem opisanym w pkt. 13 Zasady oceny i wyboru koncepcji projektowych oraz wniosków.

Ocena merytoryczna I stopnia

Ocena merytoryczna I stopnia jest oceną punktową. Punkty są przyznawane w zależności od stopnia spełnienia danego kryterium. Ocena dokonywana jest przez Zespół do spraw oceny powołany przez Ministra Klimatu i Środowiska. Podczas oceny merytorycznej I stopnia, w przypadku stwierdzenia nieścisłości lub braków w koncepcji projektowej, gdy koncepcja projektowa jest możliwa do poprawy, NFOŚiGW wzywa elektronicznie Wnioskodawcę do dokonania uzupełnień lub przedstawienia wyjaśnień. Możliwe jest wyłącznie jednokrotne uzupełnienie złożonej dokumentacji. Wezwanie jest wysyłane na adres mailowy osoby do kontaktu, podany przez Wnioskodawcę w koncepcji projektowej. Wezwanie jest formułowane na podstawie uwag zgłoszonych przez członków Zespołu oceniających daną koncepcję projektową. Wezwanie zawiera odniesienie do konkretnego kryterium/kryteriów oraz szczegółowe wskazanie zakresu niezgodności. Termin na uzupełnienie lub złożenie wyjaśnień wynosi 5 dni liczonych od dnia wysłania przez NFOŚiGW wezwania. Koncepcja projektowa oceniana jest pozytywnie, jeśli spełni wszystkie wymagane kryteria oceny oraz uzyska minimalny próg punktowy określony w kryteriach oceny. Koncepcja projektowa, która nie uzyska minimalnej liczby punktów określonej w kryteriach oceny lub nie spełni kryterium oceny wskazanego w kryteriach oceny jako takie, którego niespełnienie skutkuje negatywną oceną koncepcji projektowej, zostaje oceniona negatywnie, co równoznaczne jest z jej odrzuceniem. **Od wyników oceny merytorycznej I stopnia nie przysługują odwołania.**

Lista rankingowa koncepcji projektowych

Koncepcje projektowe, które przeszły pozytywnie ocenę formalną i merytoryczną I stopnia umieszczane są na liście rankingowej koncepcji projektowych. Projekt listy rankingowej sporządza Ministerstwo Klimatu i Środowiska, biorąc pod uwagę wyniki ocen dokonane przez Zespół. Projekt listy może zawierać rekomendacje sformułowane przez Zespół w trakcie oceny, które wnioskodawca powinien uwzględnić w trakcie opracowywania wniosku o dofinansowanie. Lista rankingowa jest publikowana na stronie internetowej NFOŚiGW oraz Ministerstwa Klimatu i Środowiska w ciągu 7 dni od jej zatwierdzenia przez Ministra Klimatu i Środowiska. Wnioskodawcy, których koncepcje projektowe znalazły się na liście rankingowej, zostaną pisemnie poinformowani przez NFOŚiGW o tym fakcie. W informacji tej wskazuje się również, czy Wnioskodawca zostaje dopuszczony do kolejnego etapu konkursu i zaproszony do złożenia wniosku o dofinansowanie. Do kolejnego etapu zapraszani są Wnioskodawcy, których koncepcje projektowe znalazły na najwyższych pozycjach listy rankingowej o łącznej kwocie wnioskowanego dofinansowania nie przekraczającej równowartości 10 milionów euro. **Od nieumieszczenia na liście rankingowej lub braku dopuszczenia do kolejnego etapu konkursu Wnioskodawcy nie przysługują środki odwoławcze.**

Ocena merytoryczna II stopnia

Ocena merytoryczna II stopnia polega na weryfikacji spełnienia danego kryterium. Dokonują jej eksperci NFOŚiGW. W ramach oceny kryteriów merytorycznych II stopnia dokonana będzie weryfikacja spełnienia bądź niespełnienia danego kryterium (tzw. ocena zero-jedynkowa). Jeżeli chociaż jedno kryterium merytoryczne II stopnia nie jest spełnione, a wniosek jest w tym zakresie możliwy do poprawy, NFOŚiGW wzywa elektronicznie Wnioskodawcę do dokonania uzupełnień lub przedstawienia wyjaśnień. Możliwe jest wyłącznie jednokrotne uzupełnienie złożonej dokumentacji wniosku. Wezwanie jest wysyłane na adres mailowy osoby do kontaktu, podany przez Wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie. Wezwanie określa, które kryteria nie zostały spełnione oraz zawiera szczegółowe wskazanie zakresu niezgodności. Termin na uzupełnienie lub złożenie wyjaśnień wynosi 5 dni liczonych od dnia wysłania przez NFOŚiGW wezwania.

Warunkiem pozytywnej oceny w oparciu o kryteria merytoryczne II stopnia jest spełnienie wszystkich kryteriów merytorycznych II stopnia. Jeżeli po uzupełnieniu wniosku w ramach procedury, chociaż jedno kryterium merytoryczne II stopnia nie jest spełnione, wniosek zostaje odrzucony. Dopuszczalne jest wydanie oceny pozytywnej z zastrzeżeniem przedstawienia dokumentów / informacji zawierających informacje znoszące zastrzeżenie do czasu podpisania umowy o dofinansowanie. **Od wyników oceny merytorycznej II stopnia wnioskodawcy nie przysługuje odwołanie.**

Ocena merytoryczna III stopnia

Do oceny merytorycznej III stopnia kierowane są wyłącznie wnioski, które przeszły pozytywnie ocenę formalną II stopnia oraz merytoryczną II stopnia. Ocena merytoryczna III stopnia jest oceną punktową. Punkty są przyznawane w zależności od stopnia spełnienia danego kryterium. Ocena dokonywana jest przez dwóch niezależnych i bezstronnych ekspertów zewnętrznych. W przypadku rozbieżności w ocenie dokonanej przez obu ekspertów wynoszącej więcej niż 30% wyższego wyniku, NFOŚiGW zleca niezależną ocenę wniosku trzeciemu ekspertowi zewnętrznemu. W takich przypadkach na potrzeby sporządzenia listy rankingowej projektów stosuje się średnią liczbę punktów z dwóch najbardziej zbliżonych wyników. Podczas oceny merytorycznej III stopnia, w przypadku stwierdzenia nieścisłości lub braków we wniosku, gdy wniosek jest możliwy do poprawy NFOŚiGW wzywa elektronicznie Wnioskodawcę do dokonania uzupełnień lub przedstawienia wyjaśnień. Możliwe jest wyłącznie jednokrotne uzupełnienie złożonej dokumentacji wniosku. Wezwanie jest wysyłane na adres mailowy osoby do kontaktu, podany przez Wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie. Wezwanie jest formułowane przez NFOŚiGW na podstawie uwag zgłoszonych przez ekspertów oceniających dany wniosek. Wezwanie zawiera odniesienie do konkretnego kryterium/kryteriów oraz szczegółowe wskazanie zakresu niezgodności. Termin na uzupełnienie lub złożenie wyjaśnień wynosi 5 dni liczonych od dnia wysłania przez NFOŚiGW wezwania. Wniosek oceniany jest pozytywnie, jeśli spełni wszystkie wymagane kryteria oceny. Wniosek, który nie spełni kryterium oceny wskazanego w kryteriach oceny jako takie, którego niespełnienie skutkuje negatywną oceną wniosku o dofinansowanie, zostaje oceniony negatywnie, co równoznaczne jest z jego odrzuceniem. **Od wyników oceny merytorycznej III stopnia nie przysługuje odwołanie**

WAŻNE:

Podczas oceny merytorycznej I, II, III stopnia, analogicznie jak w przypadku oceny formalnej I, II stopnia, nie ma możliwości dokonania korekty wniosku bez wcześniejszego otrzymania informacji z NFOŚiGW o takiej konieczności. Nie jest dopuszczalna autokorekta wniosku.

12.2.1 Kryteria oceny merytorycznej I stopnia

Kryteria merytoryczne I stopnia służą do oceny koncepcji projektowej na etapie oceny merytorycznej I stopnia. Podstawą dla oceny fiszki projektowej będzie fiszka projektowa wraz z załącznikami.

1. Kryterium zgodności projektu z założeniami lokalnych dokumentów planistycznych i strategicznych

Cel realizacji projektu w świetle lokalnych dokumentów planistycznych i strategicznych

Ocenie podlega, czy potrzeba realizacji projektu jest zgodna ze strategią lub/i planem adresującym problem walki z ubóstwem energetycznym na poziomie lokalnym, lub/i Planem Gospodarki Niskoemisyjnej lub/i gminną strategią energetyczną

WAŻNE:

Niespełnienie powyższego kryterium (tj. 0 przyznanych punktów w powyższym kryterium) nie dyskwalifikuje wniosku z dalszej oceny, zgodnie z kryteriami będącymi załącznikiem do ogłoszenia o naborze

2. Kryterium wykonalności i realności projektu (ogólna logika projektu)

Ocenie podlega wykonalność i realność projektu poprzez ocenę ogólnej logiki projektu, na które składają się:

- diagnoza potrzeb oparta na aktualnych danych (1),
- określenie celu projektu oraz alternatywnych możliwych sposobów rozwiązania problemu (2),
- zasadność/adekwatność zaproponowanych działań (3),
- budżet i harmonogram projektu (4),
- wskaźniki (5)

Wnioskodawca otrzyma najwyższą liczbę punktów w przypadku, gdy:

- 1) wykazano istnienie problemu opartego na aktualnych danych oraz
- 2) przedstawiono opis celu głównego projektu oraz dokonano wyboru realnej metod/metody, odpowiednio uzasadniając sposób osiągnięcia założonego celu oraz
- 3) działania w projekcie tworzą logiczną i spójną całość, są właściwe dla osiągnięcia rezultatów i założonego efektu ekologicznego projektu oraz
- 4) plan finansowy został realnie oszacowany, odpowiada wartościom ustalonym w ogłoszeniu o naborze, projekt jest możliwy do zrealizowania w zaproponowanym przedziale czasowym oraz wybór wskaźników jest uzasadniony, wynika z zakresu rzeczowego projektu oraz
- 5) osiągnięcie wartości docelowych jest realne w świetle zaplanowanych działań w projekcie.

WAŻNE:

Niespełnienie powyższego kryterium (tj. 0 przyznanych punktów w powyższym kryterium) dyskwalifikuje wniosek z dalszej oceny, zgodnie z kryteriami będącymi załącznikiem do ogłoszenia o naborze.

3. Kryterium potencjalnej skali oddziaływania projektu i pilotażowego charakteru projektu

Ocenie podlega upowszechnianie i skuteczność rozwiązań zastosowanych w projekcie.

Wnioskodawca otrzyma najwyższą liczbę punktów w przypadku, gdy:

- 1) wykaże możliwość upowszechniania zaplanowanych w projekcie działań i rozwiązań wśród zidentyfikowanej/ych grupy docelowej/ych,
- 2) zaprezentuje rozwiązania właściwe dla problemu ubóstwa energetycznego i niskiej emisji, promujące jednocześnie samowystarczalność energetyczną gmin,
- 3) poprawnie zidentyfikuje ryzyka w projekcie i przedstawi metody zarządzania ryzykiem, które mogą posłużyć jako wskazówki dla innych gmin przy wdrażaniu tego typu projektów.

WAŻNE:

Niespełnienie powyższego kryterium (tj. 0 przyznanych punktów w powyższym kryterium) dyskwalifikuje wniosek z dalszej oceny, zgodnie z kryteriami będącymi załącznikiem do ogłoszenia o naborze.

4. Kryterium łagodzenia zjawiska ubóstwa energetycznego przez wprowadzenie zrównoważonych rozwiązań energetycznych

Ocenie podlega, czy zastosowane instrumenty pozwalają na łagodzenie skali ubóstwa energetycznego na terenie obszaru projektu dzięki wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii pochodzących z biomasy.

Wnioskodawca otrzyma najwyższą liczbę punktów w przypadku, gdy:

- 1) projekt obejmie swoim zasięgiem jak największą liczbę gospodarstw ubogich energetycznie,
- 2) projekt pozwoli na zastąpienie (częściowe/całkowite) darmowych dostaw/dopłat do zakupu węgla surowcem pochodzącym z biomasy,
- 3) gospodarstwa domowe ubogie energetycznie są/zostaną wyposażone w instalacje przystosowane do spalania pelletu.

WAŻNE:

Niespełnienie powyższego kryterium (tj. 0 przyznanych punktów w powyższym kryterium) dyskwalifikuje wniosek z dalszej oceny, zgodnie z kryteriami będącymi załącznikiem do ogłoszenia o naborze

5. Kryterium bazy surowcowej i źródła pochodzenia surowca do produkcji pelletu

Ocenie podlega czy źródłem pochodzenia surowca do produkcji pelletu jest biomasa rolna i leśna o wysokiej wartości opałowej (kaloryczności) i czy na terenie wnioskodawcy istnieje wystarczająca baza surowcowa, która może zostać wykorzystana do produkcji pelletu na potrzeby mieszkańców ubogich energetycznie.

W przypadku, gdy na obszarze wnioskodawcy ilość surowca nie jest wystarczająca, przedstawiono wiarygodny, racjonalny i logistycznie wykonalny sposób pozyskania surowca do produkcji pelletu w ilości pozwalającej zaspokoić potrzeby mieszkańców ubogich energetycznie.

Wnioskodawca otrzyma najwyższą liczbę punktów w przypadku, gdy:

- 1) przedstawi, że posiada ilość biomasy pozwalająca na zapewnienie surowca dla planowanej instalacji do wytwarzania pelletu, a jeżeli szacunki wskażą, że ilość biomasy dostępnej na obszarze wnioskodawcy nie jest wystarczająca, prawidłowo opisz brak ilościowy, a także sposób w jaki zamierza pozyskać surowiec.
- 2) potwierdzi, że biomasa, która zostanie wykorzystana do produkcji pelletu spełnia kryteria jakościowe określone w normie PN-EN ISO 17225-2:2014-07 lub PN-EN 14961.

WAŻNE:

Niespełnienie powyższego kryterium (tj. 0 przyznanych punktów w powyższym kryterium) dyskwalifikuje wniosek z dalszej oceny, zgodnie z kryteriami będącymi załącznikiem do ogłoszenia o naborze.

6. Kryterium doboru działań edukacyjnych w projekcie

Ocenie podlegają działania informacyjno-edukacyjne oraz ich dobór do zidentyfikowanej grupy docelowej.

Wnioskodawca otrzyma najwyższą liczbę punktów w przypadku, gdy:

- 1) zakłada przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej podnoszącej świadomość mieszkańców na temat związany ochroną powietrza i klimatu, w szczególności zanieczyszczeniami pochodzącymi z indywidualnych źródeł spalania.
- 2) poprawnie zidentyfikuje grupę/y docelową/e, zaplanowane przez niego działania będą adekwatne do potrzeb zidentyfikowanej grup/y docelowych/ej i zapewnią skuteczne dotarcie do niej/nich oraz będą powiązane z pozostałymi działaniami ujętymi w projekcie.

WAŻNE:

Niespełnienie powyższego kryterium (tj. 0 przyznanych punktów w powyższym kryterium) nie dyskwalifikuje wniosku z dalszej oceny, zgodnie z kryteriami będącymi załącznikiem do ogłoszenia o naborze.

12.2.2. Kryteria oceny merytorycznej II stopnia

Podstawą dla oceny wniosku będzie wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami.

Kryteria merytoryczne II stopnia	
1. Dofinansowanie jest zgodne z przepisami o dopuszczalności pomocy publicznej.	Ocenia się czy udzielenie wsparcia spełniałoby przesłanki, o których mowa w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a jeśli wsparcie stanowi pomoc, to czy jest ona zgodna z warunkami dopuszczalności pomocy publicznej określonymi w prawie.
2. Ocena finansowa - dotychczasowa sytuacja finansowa wnioskodawcy, prognozowana sytuacja finansowa – w tym analiza wykonalności i trwałości finansowej.	Kryterium oceniane zgodnie z zapisami dokumentu "Zabezpieczanie wiarytelności NFOŚiGW wynikających z umów o dofinansowanie przedsięwzięć". Weryfikacji podlega: 1) możliwość zapewnienia przez wnioskodawcę wykonalności i trwałości finansowej projektu na podstawie analizy sprawozdań i projekcji

	finansowych wnioskodawcy; 2) poprawność zastosowanych założeń do analizy finansowej; 3) potwierdzone, wiarygodne źródła współfinansowania projektu (jeśli dotyczy); 4) możliwość ustanowienia zabezpieczenia (jeśli dotyczy).
3. Projekt zgodny jest z zasadami równego traktowania oraz niedyskryminacji, a jego realizacja ma pozytywny (lub przynajmniej neutralny) wpływ na przestrzeganie zasad dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz równości płci.	Ocena dotyczy zgodności projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasadą równości kobiet i mężczyzn. Ocena na podstawie oświadczenia Wnioskodawcy.

12.2.3. Kryteria oceny merytorycznej III stopnia

Kryteria merytoryczne III stopnia służą do oceny wniosku o dofinansowanie na etapie oceny merytorycznej III stopnia. Kryteria szczegółowe do oceny wniosku aplikacyjnego wg kryteriów selekcji wraz z punktacją stanowią załącznik do ogłoszenia o naborze. Podstawą dla oceny wniosku będzie wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami.

1. Zgodność wniosku o dofinansowanie ze złożoną fiskłą projektową oraz rekomendacjami Zespołu ds. oceny

Główne założenia projektu zawarte we wniosku o dofinansowanie powinny stanowić kontynuację informacji zawartych w koncepcji projektowej, która złożona została w pierwszym etapie konkursu.

W wyniku prac Zespołu ds. oceny koncepcji projektowych oceniającego projekty w pierwszym etapie konkursu, powstał zbiór rekomendacji dla złożonych koncepcji projektowych stanowiących cenne wskazówki dla wnioskodawców, które pozwolą na zagwarantowanie, iż wdrażane projekty będą spełniały kryteria efektywności ekonomicznej¹⁰ oraz kosztowej¹¹ oraz w jak największym zakresie pozwolą na poprawę jakości powietrza w gminach, na terenie których zrealizowane zostaną planowane inwestycje.

W związku z powyższym, część informacji wskazanych na pierwszym etapie konkursu przykładowo takich jak budżet projektu, zakładana wielkość produkcji pelletu, czy partnerstwo w projekcie, w wyniku powstałych rekomendacji Zespołu ds. oceny, może ulec zmianie na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie, co nie będzie stanowiło podstaw do negatywnej oceny wniosku w tym kryterium.

Informacje zawarte we wniosku o dofinansowanie powinny uwzględniać tzw. rekomendacje obligatoryjne zgłoszone przez Zespół ds. oceny, których nieuwzględnienie we wniosku o dofinansowanie (brak odniesienia się) automatycznie dyskwalifikuje projekt z możliwości uzyskania dofinansowania w drugim etapie konkursu.

¹⁰ Efektywność ekonomiczna projektów rozumiana jest jako dostosowanie wielkości instalacji do planowanej produkcji pelletu. Projekt powinien zagwarantować wykorzystanie przynajmniej 50% rocznej zdolności produkcyjnej instalacji- roczne zdolności produkcyjne dotyczą dni roboczych (około 250 dni roboczych/rok), co daje 2000 godz./rok pracy instalacji w rybie 8-godz.

¹¹ Efektywność kosztowa rozumiana jest jako koszt redukcji 1 tony CO₂. Zgodnie z założeniami Programu wnioskodawcy powinni dążyć do osiągnięcia efektywności kosztowej na poziomie 150 euro za tonę redukcji CO₂.

Kryterium zostanie ocenione w następujący sposób:

10 pkt: Wniosek aplikacyjny jest zgodny ze złożoną koncepcją projektową oraz w sposób wyczerpujący uwzględnia wszystkie obligatoryjne rekomendacje wskazane w piśmie informującym o wyniku oceny koncepcji projektowych.

0 pkt: Wniosek aplikacyjny nie jest zgodny ze złożoną koncepcją projektową oraz nie uwzględnia wszystkich obligatoryjnych rekomendacji wskazanych w piśmie informującym o wyniku oceny koncepcji projektowych.

Niespełnienie powyższego kryterium (tj. 0 przyznanych punktów w powyższym kryterium) dyskwalifikuje wniosek z dalszej oceny, zgodnie z kryteriami będącymi załącznikiem do ogłoszenia o naborze.

2. Zapobieganie ubóstwu energetycznemu

Wariant 1

Najwyższą liczbę punktów (3 pkt) otrzymają projekty, w których całość wyprodukowanego paliwa w postaci pelletu zostanie przekazana osobom dotkniętym ubóstwem energetycznym, a ewentualnie powstałe nadwyżki nie mogą stanowić więcej niż 20% produkcji i mogą być wykorzystane jedynie do realizacji zadań własnych jst niezwiązanych z działalnością gospodarczą (w rozumieniu prawa unijnego).

Wariant 2

1 pkt zostanie przyznany projektom, w których zakłada się, że co najmniej 50% wyprodukowanego paliwa w postaci pelletu zostanie nieodpłatnie przekazane osobom dotkniętym ubóstwem energetycznym, pozostała część pelletu może zostać przeznaczona do wykorzystania w ramach działalności gospodarczej.

Niespełnienie powyższego kryterium w wariantach 1. i 2. (tj. 0 przyznanych punktów w powyższym kryterium) dyskwalifikuje wniosek z dalszej oceny, zgodnie z kryteriami będącymi załącznikiem do ogłoszenia o naborze.

WYJAŚNIENIE POJĘĆ:

Wnioskodawca jest zobowiązany do prawidłowego oszacowania parametrów instalacji, tak aby były one dostosowane do rozmiarów ubóstwa w danej gminie.

Ewentualnie powstałe nadwyżki to nadwyżki incydentalne, których wnioskodawca nie mógł przewidzieć na etapie projektowania instalacji ani zapobiec ich powstaniu w trakcie produkcji pelletu (wymóg dotyczy wariantu nr 1).

Działalność gospodarcza według prawa unijnego jest rozumiana jako oferowanie usług lub towarów na rynku. W przypadku gdy w budynkach ogrzewanych z wykorzystaniem nadwyżek pelletu prowadzona jest, oprócz działalności niegospodarczej, także uboczna działalność gospodarcza (np. wynajem pomieszczeń), to nie zmienia to ogólnej niegospodarczej kwalifikacji działalności w tych budynkach, o ile rozmiar działalności gospodarczej w budynkach nie przekracza 20% (według powierzchni i/lub czasu przeznaczenia na działalność gospodarczą).

WAŻNE:

Niespełnienie powyższego kryterium (tj. 0 przyznanych punktów w powyższym kryterium) dyskwalifikuje wniosek z dalszej oceny, zgodnie z kryteriami będącymi załącznikiem do ogłoszenia o naborze

3. Dostępność biomasy do produkcji pelletu

Najwyżej ocenione zostaną projekty, w których produkcja zakładanej ilości pelletu będzie oparta wyłącznie o zasoby biomasy rolnej i leśnej pochodzącej z terenu wnioskodawcy (gminy lub związku międzygminnego).

WAŻNE:

Niespełnienie powyższego kryterium (tj. 0 przyznanych punktów w powyższym kryterium) nie dyskwalifikuje wniosku z dalszej oceny, zgodnie z kryteriami będącymi załącznikiem do ogłoszenia o naborze.

4. Dostępność instalacji do spalania pelletu

Przeprowadzona analiza potencjału odbiorców pelletu (gospodarstw domowych) gwarantuje, że instalacje odbiorców są/zostaną do zakończenia realizacji projektu przystosowane do możliwości spalania tego typu paliwa.

Najwyższą liczbę punktów otrzyma wnioskodawca, który potwierdził, że na moment złożenia wniosku wszyscy potencjalni odbiorcy pelletu dysponują wymienionymi piecami o 5 klasie emisyjności lub lepszej umożliwiającymi spalanie pelletu.

WAŻNE:

Niespełnienie powyższego kryterium (tj. 0 przyznanych punktów w powyższym kryterium) dyskwalifikuje wniosek z dalszej oceny, zgodnie z kryteriami będącymi załącznikiem do ogłoszenia o naborze.

5. Nakład dotacji ze środków MF EOG na jednostkową redukcję emisji CO₂

Ocenie podlega wartość wydatków planowanych do poniesienia ze środków dotacji MF EOG na roczną redukcję 1 tony CO₂. Najwyżej ocenione będą projekty, które uzyskają wartość wskaźnika $X \leq 200$; (liczonego jako iloraz wysokości dotacji dla projektu (PLN) na roczną potencjalną redukcję emisji 1 tony CO₂).

6. Norma jakości pelletu

Ocenie podlega spełnienie warunków jakościowych przez pellet wytworzony w instalacji.

Najwyżej ocenione będą projekty, w których wyprodukowany pellet spełni kryteria jakościowe określone w normie PN-EN ISO 17225-2:2014-07 (pellet drzewny)/ ISO 17225-6 :2014-08 (pellet pochodzenia niedrzewnego) lub PN-EN 14961 (odpowiednio dla pelletu drzewnego i niedrzewnego).

WAŻNE:

Niespełnienie powyższego kryterium (tj. 0 przyznanych punktów w powyższym kryterium) dyskwalifikuje wniosek z dalszej oceny, zgodnie z kryteriami będącymi załącznikiem do ogłoszenia o naborze.

7. Ujęcie w projekcie wydatków kwalifikowalnych

Ocenie podlega czy planowane wydatki kwalifikowalne w ramach projektu wynikają z przewidywanego zakresu projektu i są niezbędne do jego realizacji i osiągnięcia zaplanowanego efektu ekologicznego. Wydatki zaplanowane do poniesienia muszą być niezbędne do realizacji projektu i osiągnięcia zaplanowanego efektu oraz być zgodne z katalogiem kosztów kwalifikowalnych.

WAŻNE:

Niespełnienie powyższego kryterium (tj. 0 przyznanych punktów w powyższym kryterium) dyskwalifikuje wniosek z dalszej oceny, zgodnie z kryteriami będącymi załącznikiem do ogłoszenia o naborze.

8. Kryterium współpracy dwustronnej

Uczestnictwo partnerów z Norwegii, Islandii lub Liechtensteinu

Kryterium ocenia uczestnictwo partnerów z Norwegii, Islandii lub Liechtensteinu w realizacji projektu

Najwyższą liczbę punktów otrzymają projekty zaplanowane do realizacji w partnerstwie z partnerem z Państw Darczyńców, tj. z Norwegii, Islandii lub Liechtensteinu, potwierdzone listem intencyjnym lub umową partnerską.

WYJAŚNIENIE POJĘĆ:

Partnerstwo - współpraca formalna, o długoterminowym charakterze przynajmniej na czas realizacji projektu, związana z podziałem zadań pomiędzy partnerów, udokumentowana listem intencyjnym lub umową partnerską.

Współpraca - współpraca nieformalna, o incydentalnym charakterze, niezwiązana bezpośrednio z podziałem zadań pomiędzy partnerów, udokumentowana innym dokumentem poświadczającym współpracę pomiędzy partnerami np. e-mail.

WAŻNE:

Niespełnienie powyższego kryterium (tj. 0 przyznanych punktów w powyższym kryterium) nie dyskwalifikuje wniosku z dalszej oceny, zgodnie z kryteriami będącymi załącznikiem do ogłoszenia o naborze

12.3. Wybór projektów do dofinansowania

Wybór Projektów do dofinansowania został opisany szczegółowo w *Regulaminie naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Programu „Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu” ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021* załączonym do ogłoszenia o naborze.

1) Wnioski, które przeszły pozytywnie ocenę merytoryczną III stopnia umieszczane są na liście projektów rekomendowanych do dofinansowania. NFOŚiGW sporządza projekt listy projektów rekomendowanych do dofinansowania, biorąc pod uwagę wyniki ocen dostarczone przez ekspertów zewnętrznych.

Wnioski zestawiane są w projekcie listy rankingowej w kolejności od najwyżej ocenionych do najniżej ocenionych według średniej arytmetycznej liczby punktów.

Uwaga: W celu umożliwienia jak najszybszego rozpoczęcia realizacji projektów Operator Programu może przyjąć listę przed zakończeniem oceny dla pozostałych wniosków, pod warunkiem pozostawienia rezerwy środków dla wszystkich wniosków, dla których trwa ocena.

Dla pozostałych projektów, czyli tych, dla których ocena merytoryczna zakończyła się wynikiem pozytywnym, zostanie ułożony projekt listy rankingowej.

2) Następnie projekt listy rankingowej zostaje przekazany pod obrady Komitetu ds. Wyboru Projektów. Jednocześnie projekt listy rankingowej przesyłany jest do Darczyńców. Projekty pod obrady Komitetu ds. Wyboru Projektów przedkładane są wraz z uzasadnieniem oraz zaleceniami dotyczącymi wybranych propozycji.

Po przeprowadzeniu analizy listy rankingowej, Komitet ds. Wyboru Projektów w uzasadnionych przypadkach może zmodyfikować jej treść – zmienić kolejność projektów kwalifikujących się do wsparcia. Jeśli ta modyfikacja prowadzi do odrzucenia projektu, dany wnioskodawca jest powiadamiany o tym fakcie na piśmie i otrzymuje uzasadnienie odrzucenia.

3) W kolejnym kroku Komitet ds. Wyboru Projektów przedkłada Operatorowi Programu listę projektów rekomendowanych do dofinansowania. Ostateczną decyzję o przyznaniu dofinansowania podejmuje Operator Programu (Ministerstwo Klimatu i Środowiska). Data wydania decyzji stanowi początkową datę kwalifikowania kosztów w projekcie.

Decyzja w sprawie przyznania dofinansowania nie stanowi decyzji administracyjnej i nie przysługują od niej środki odwoławcze.

4) Po podjęciu decyzji przez Operatora Programu NFOŚiGW informuje wnioskodawców o wynikach procesu wyboru i publikuje wyniki na stronie internetowej Programu oraz zaprasza Wnioskodawców, którym przyznano dofinansowanie do podpisania umowy ws. projektu.

12.4. Lista rezerwowa

Lista rezerwowa zostaje utworzona, jeśli suma wnioskowanego dofinansowania na projekty, które przeszły pozytywnie ocenę przekracza dostępną alokację. Projekty dzielone są wtedy na podstawowe i rezerwowe. Projekt listy rankingowej przekazywany pod obrady Komitetu ds. Wyboru Projektów uwzględnia również projekty rezerwowe.

W przypadku powstania wolnych środków, projekt rezerwy, który uzyskał najwyższą liczbę punktów otrzymuje status projektu podstawowego.

W przypadku, gdy wartość wnioskowanego dofinansowania ostatniego z projektów podstawowych przekracza alokację dostępną dla konkursu, Wnioskodawca proszony jest pisemnie o wyrażenie zgody na realizację projektu przy obniżonym dofinansowaniu. W przypadku powstania wolnej kwoty, w pierwszej kolejności jest ona przekazywana dla tego projektu do pełnej wysokości wnioskowanego dofinansowania, o czym informuje się Wnioskodawcę w ww. piśmie. W przypadku, gdy Wnioskodawca nie wyrazi zgody na realizację projektu przy obniżonym dofinansowaniu, to przedmiotowa propozycja składana jest kolejnemu Wnioskodawcy na liście.

Lista projektów, którym przyznano dofinansowanie wraz z dostępną alokacją jest publikowana na stronie internetowej NFOŚiGW oraz Ministerstwa Klimatu i Środowiska w ciągu 7 dni od wydania decyzji o dofinansowaniu na rzecz projektów. Wnioskodawcy, którym przyznano dofinansowanie, zostaną poinformowani przez NFOŚiGW o przyznaniu dotacji i zaproszeni do podpisania umowy w sprawie projektu.

13. Umowa w sprawie projektu

Dla projektów, które uzyskały pozytywną decyzję o dofinansowaniu, NFOŚiGW przygotowuje w języku polskim umowę w sprawie dofinansowania projektu.

Zobowiązanie NFOŚiGW powstaje w dniu zawarcia umowy, ustalającej warunki dofinansowania dla projektu oraz prawa i obowiązki stron.

14. System płatności

Każdy Beneficjent będzie mógł otrzymać dofinansowanie na rzecz projektu w formie:

- zaliczek,
- refundacji,
- płatności końcowej,

zgodnie z art. 9.1.7 Regulacji.

Zaliczki i płatności okresowe stanowią do 90% całkowitej kwoty dotacji na projekt. Pozostałe 10 % całkowitej kwoty dotacji zostanie wypłacone po akceptacji raportu końcowego z realizacji projektu.

Pierwsza zaliczka zostanie wypłacona Beneficjentowi na podstawie zawartej umowy w sprawie projektu oraz złożonego wniosku o zaliczkę (transzę zaliczki) w terminie 30 dni od daty złożenia wniosku o zaliczkę.

Wysokość pojedynczej transzy zaliczki nie może przekroczyć 40 % całkowitej kwoty dofinansowania projektu.

Kolejne zaliczki zostaną wypłacone w terminie 30 dni od daty akceptacji wniosku o płatność rozliczającego poprzednią transzę zaliczki lub jej zwrot.

Wypłata drugiej i kolejnych transz zaliczki jest uzależniona od rozliczenia kwoty stanowiącej nie mniej niż 70% łącznej kwoty dotychczas otrzymanych transz zaliczki.

Jako rozliczenie zaliczki/transzy zaliczki przyjmuje się:

- a) zwrot otrzymanej zaliczki/transzy zaliczki lub
- b) złożenie wniosku o płatność i wykazanie w nim wydatków kwalifikowanych obejmujących kwotę rozliczanej zaliczki/transzy zaliczki oraz kwotę odpowiadającego jej wkładu własnego, zgodnie z poziomem dofinansowania projektu.

Operator Programu może zdecydować o podziale płatności zaliczkowej na większą liczbę transz, zmniejszyć zaliczkę lub w ogóle nie wypłacić zaliczki na podstawie Harmonogramu Rzeczowo - Finansowego lub w oparciu o ocenę zdolności finansowej Beneficjenta.

WAŻNE:

Rozliczenie zaliczki jest możliwe tylko na podstawie wykazanych we wniosku o płatność kosztów bezpośrednich. Koszty pośrednie nie rozliczają zaliczki, będą przekazywane w formie refundacji jako płatność okresowa lub końcowa.

Termin zwrotu wydatków, rozliczenia i zwrotu niewykorzystanej zaliczki lub jej części zostanie określony w umowie w sprawie projektu.

Pozostała część środków będzie wypłacana Beneficjentowi w formie refundacji części poniesionych kosztów na podstawie zaakceptowanych wniosków o płatność.

W ramach realizacji każdego projektu przewiduje się również płatność końcową (kwota zatrzymana), która będzie wypłacana Beneficjentom po akceptacji sprawozdania końcowego.

Płatności okresowe oraz płatność końcowa zostaną wypłacone w terminie 30 dni od daty akceptacji wniosku o płatność/raportu końcowego.

15. Informacja i promocja

Korzystanie ze wsparcia Funduszy norweskich i EOG, związane jest z obowiązkiem informowania o tym fakcie. Informacje o dofinansowaniu powinny być podawane w trakcie realizacji projektu, przy okazji wszystkich działań informacyjnych i promocyjnych związanych z projektem.

Dokumenty przeznaczone do publikacji i dla uczestników projektów, miejsce realizacji projektu i strona internetowa (jeśli taka istnieje) powinny być oznakowane we właściwy sposób. W ten sposób inne osoby są informowane o otrzymaniu dofinansowania z Programu.

Takie działanie ma służyć zwiększeniu świadomości społecznej na temat istnienia Funduszy norweskich i EOG, ich celów, możliwości współpracy dwustronnej z podmiotami z Islandii, Liechtensteinu lub Norwegii oraz upowszechnić wiedzę na temat wdrażania, wyników i oddziaływania realizowanego projektu.

Beneficjenci zobowiązani są również do opracowania i wdrażania Planu Komunikacji, który jest obowiązkowym załącznikiem wniosku aplikacyjnego oraz raportowania Operatorowi, w jaki sposób wywiązują się z obowiązków informacyjno-promocyjnych.

Zgodnie z dokumentem stanowiącym Aneks nr 3 do Regulacji w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego pn.: „Wymogi dotyczące Informacji i Komunikacji”, dostępnym na stronie <http://www.eog.gov.pl/strony/zapoznaj-sie-z-funduszami/podstawy-prawne/> poprawnie przygotowany Plan Komunikacji zawiera co najmniej:

- a) cele oraz grupy docelowe włączając interesariuszy szczebla krajowego, regionalnego i/lub lokalnego, jak również ogół społeczeństwa;
- b) strategię oraz treść działań informacyjno - komunikacyjnych, z uwzględnieniem harmonogramu, działań i narzędzi komunikacji, które we właściwy sposób podkreślają wartość dodaną oraz oddziaływanie wsparcia ze środków Funduszy norweskich i Funduszy EOG;
- c) przynajmniej trzy główne wydarzenia informacyjne dotyczące postępu w realizacji projektu, osiągnięć i rezultatów, takie jak seminarium i konferencja z podmiotami zainteresowanymi oraz konferencja prasowa lub inne wydarzenie prasowe, włączając w to wydarzenie otwierające projekt oraz wydarzenie zamykające. W przypadku projektów o wartości dofinansowania nie przekraczającej 500 000 EUR, dwa wydarzenia informacyjne są wystarczające i mogą one być realizowane na mniejszą skalę;
- d) działania mające na celu udostępnienie informacji o projekcie na stronie internetowej, na dedykowanej stronie internetowej lub na dedykowanych podstronach na istniejącej już stronie organizacji z linkami pomiędzy poszczególnymi stronami. Informacje o projekcie muszą być regularnie aktualizowane w języku (językach) Państwa Beneficjenta; Dla wszystkich projektów o minimalnej wartości dofinansowania w ramach Funduszy norweskich i Funduszy EOG wynoszącej 150 000 euro i/lub w których uczestniczy Partner projektu z Państwa Darczyńcy należy prowadzić podstrony internetowe poświęcone projektowi i zawierające informacje w języku angielskim, jak również w języku narodowym;
- e) strona internetowa zawiera informacje o projekcie, postępie wdrażania, osiągnięciach w jego realizacji, rezultatach projektu, informacje o współpracy z podmiotami z Państw-Darczyńców, zdjęcia, informacje kontaktowe, wyraźne odniesienie do Programu oraz Funduszy norweskich i Funduszy EOG;
- f) informacje o wydziałach oraz jednostkach administracyjnych odpowiedzialnych za realizację działań informacyjnych i promocyjnych wraz z danymi osoby do kontaktu;
- g) sposób ewaluacji działań informacyjno – komunikacyjnych pod kątem zwiększania ich widoczności oraz świadomości publicznej dotyczącej projektu, Funduszy norweskich i Funduszy EOG, ich celów i oddziaływania oraz roli Państw-Darczyńców.

Istnieje ponadto obowiązek umieszczenia tablicy informacyjnej w miejscu realizacji każdego przedsięwzięcia, w którym suma środków publicznych przeznaczonych na przedsięwzięcie przekracza 50 000 euro, a przedsięwzięcie dotyczy działań infrastrukturalnych lub budowlanych. Nie później niż sześć miesięcy od zakończenia

projektu, tablica informacyjna powinna zostać zastąpiona przez dostrzegalną i znaczących rozmiarów tablicę pamiątkową.

Szczegółowe zasady promocji i oznakowania projektów zostały opisane w podręczniku: „Komunikacja i identyfikacja wizualna. Fundusze EOG i fundusze norweskie 2014-2021”, dostępnym na stronie <http://www.eog.gov.pl/strony/zapoznaj-sie-z-funduszami/podstawy-prawne/>, natomiast wzory logotypów stosowanych przy oznakowaniu wszystkich materiałów promocyjnych są dostępne na stronie:

<https://eeagrants.org/resources/eea-and-norway-grants-logo-package>

WAŻNE:

Działania informacyjno-promocyjne nie należy mylić z działaniami informacyjno-edukacyjnymi, gdyż pierwsze działania dotyczą informowania o źródle finansowania projektu MF EOG i są obowiązkowe lecz nie punktowane, zaś drugie działania dotyczą informowania o konieczności dbania o jakość powietrza poprzez np. poprawę jakości paliwa i wykorzystanie niskoemisyjnych instalacji do spalania i są dodatkowo punktowane lecz nie są obowiązkowe.

16. Trwałość projektu

Zakończenie realizacji projektu nie oznacza jeszcze wypełnienia wszystkich obowiązków. Zgodnie z postanowieniami art. 8.14 Regulacji, beneficjent zachowa dofinansowanie z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014 – 2021 tylko wtedy, gdy zachowana będzie trwałość projektu określona w umowie w sprawie projektu.

Jest to czas, w którym należy zachować w niezmienionej formie i wymiarze efekty projektu, których osiągnięcie zostało zadeklarowane we wniosku o dofinansowanie.

Okres trwałości Projektów inwestycyjnych wynosi co najmniej 5 lat, licząc od zatwierdzenia przez Operatora raportu końcowego z wdrażania projektu.

Po zakończeniu projektu istnieje obowiązek przechowywania pełnej dokumentacji przez okres wskazany w umowie w sprawie projektu. Miejscem archiwizacji powinna być siedziba podmiotu, który realizował projekt. W okresie tym jest obowiązek udostępniania do wglądu dokumentacji przedstawicielom instytucji, która udzieliła wsparcia, Krajowemu Punktowemu, a także przedstawicielom darczyńców – jeżeli zajdzie taka potrzeba.

WAŻNE:

Wnioskodawca składając wniosek o dofinansowanie deklaruje, że zapewni trwałość projektu po jego zakończeniu i załącza stosowne oświadczenie do wniosku. Załącznik ten jest wymagany a jego złożenie weryfikowane na etapie oceny formalnej wniosku.

17. Kontakt

Punktem informacyjnym dla naboru „„Budowa instalacji do produkcji paliwa biomasy rolnej i leśnej w postaci pelletu”” w ramach obszaru programowego Energia odnawialna, efektywność energetyczna, bezpieczeństwo energetyczne, są:

- Departament Energii w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

- strona internetowa: <https://www.nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-norweskie/>
- e-mail: mfeog_energia@nfosigw.gov.pl

- Departament Funduszy Europejskich w Ministerstwie Klimatu i Środowiska

- strona internetowa: <https://www.gov.pl/web/klimat/-program-srodowisko-energia-i-zmiany-klimatu>
- e-mail: mfeog@klimat.gov.pl

Dodatkowo zachęcamy do zapoznania się z najczęściej zadawanymi pytaniami oraz odpowiedziami na nie dostępnymi pod adresem: <http://nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-norweskie/pytania-i-odpowiedzi/>